

A szerkesztő lakása:

Rimaszombat, Jánosi-utca 54. szám. Ide intézendő a lap szellemi részét érdeklő minden közlemény és levelezés.

Bélyegtelen levelet nem fogadjunk el.

Kéziratot nem adunk vissza.

Az előfizetés díja:

Egész évre . . . . . 4 frt.
Fél évre . . . . . 2 frt.
Negyedévre . . . . . 1 frt.
Tanítóknak egész évre . 2 frt.
" fél évre . . . . . 1 frt.
Egyes szám ára 10 kr.

GÖMÖR-KISHONT.

VEGYES TARTALMU HETILAP.

MEGJELENIK MINDEN CSÜTÖRTÖKÖN.

Kiadó-hivatal:

Rimaszombat, Pokorágyi-utca 1. szám a. a. könyvnyomdában — Ide intézendők a kiadóhivatalt illető előfizetés, hirdetés, nyiltér és egyéb felhívások.

A hirdetés díja:

Egy háromhasábos petítor térfogata . . . . . 6 kr.
Bélyegdíj minden beiktatás után . . . . . 30 kr.

Nyiltér:

Egy sor . . . . . 20 kr.

Előfizetést elfogad a „Gömör-Kishont“ kiadóhivatala, nemkülönben minden hazai postahivatal. Az előfizetés legzélszerűbben posta-utalvány útján eszközölhető. — **Hirdetést** csak a kiadóhivatal vesz fel.

Közgazdaságunk.

A nagy Széchenyi István szavai szerint „ha a lakosok vagyonosak, gazdag s hatalmas leendő az ország“, s eme szavak után a kezdet nehézségeivel küzdve, látjuk, hogy a közgazdaságra az őt megillető figyelem mind jobban s jobban lesz irányítva. Tudjuk jól, hogy nem állunk azon nívóan, melyen kellene lennünk, de mindenesetre a haladás útján vagyunk, azon az úton, melyen komoly munka vár reánk.

A naponként nagyobbodó igények s az ezekkel karöltve járó-kiadások gyaprodása kényszerít arra, hogy minden lehető módot megragadjunk boldogulásunkra. Miután pedig hazánk lakosságának 45%-a földműveléssel foglalkozik, egyszerűs mind meg van adva az irány, melyen haladva az anyagi jólét emelhető s tág tere van még a törekvő modern gazdának földjeinek hozamát az annyiszor emlegetett s nem egyszer megirigvelt külföldnek veszedelmes versenytársul odaállítani.

Mi magyarok — valljuk be őszintén — épen legvitalisabb érdekeinket hanyagoltuk el legjobban. Míg a közelmúltban a földművelési tárca tárgyalásánál ugyancsak fenti szavakat hangoztatták honatyaink s megdöbbenve olvastuk a lapokból, mennyit lehetett volna végezni, mennyit lett elmulasztva, de mulasztásunknak egyszerűs mind ezen nyilvános beismerésében egy szebb, egy jobb jövőnek zálogát látjuk.

Igen sokan — sajnos, — mintegy maguk is beismerően töredelmesen mulasztásukat, a szebb és jobb jövő előteremtését nem saját és elvtársaik erejében keresik, hanem avval vigasztalják egymást, hogy az országgyűlésen szóvá tették az ügyet, most már várjuk be mit fog tenni az állam. Pedig ez nem úgy van, hanem segíts magadon, akkor megsegít az Isten.

T Á R C Z A.

A karakter.

(Novelett).

I.

A szalonba öltözött albiró ur végignézte magát a lépcsőzet egyik velencei tükörében, bátor lépésekkel ment fel az első emeletre.

A társalgó terem ajtajában egy elegans komornyik oly hatásos komplimát vágott neki, a milyen legfőlegb a persa sakkot illetné meg.

— Ithon van a bankigazgató ur?

— Igenis nagyságos uram, de még dolgozó szobájában.

— Annál jobb, jelentsen be.

Néhány pillanat mulva visszatért a komornyik és az impozáns baloldali ajtó jobbik szárnyát kinyitva, erőteljes hangon mondá a vendégnek: Paraszoljon besétálni!

A szobában a bankigazgató ur egy finom panatellát szíva s abból bodor füstöket ergetve, fel s alá sétált.

— Nem tudom — törte meg a csendet Terepy

Viktor az unalmas, szertartásos üdvözlés elvégzése után, vajjon az albiró urral, vagy Csengős Zoltán öcsémurammal vagyok-e szerencsés konversálhatni. Ha ez utóbbival, ugy bocsánatot kérek, hogy oly kényelmes voltam, miszerint nem mozdultam ki dolgozó-szobámból s mellözve minden etikettet, egyszerűen itt fogadtam őnt el.

— Bocsásson meg méltóságos uram, ezzel az ártatlan kérdésével engemet egészen zavarba hozott Annyi bizonyos, hogy reá strikte választ nem adhatok, így méltóztassék megengedni, hogy egy kis parafrasztikával éljek. Én Terepy Viktor urral, a Terepy Jozefin édes atyjával vagyok szerencsés társaloghatszati s ön — hogy definiáljon egész helyes legyen — mondjuk ki körülmenyesen — öcsésével, Csengős Zoltán albiróval kegyeskedik.

— Kezd nekem világosodni édes fiatal barátom! — mondá tréfásan a bankigazgató ur, jobb kezével homloka előtt gesztálva.

— Nem is szaporitom hát a szót méltóságos uram. Jozefin ő nagysága szeret engem és én szeretem őt, s nagyon szeretném feleségemnek

— Én elhiszem kedves ifju barátom, a mit ön most nekem röviden, tartalmasan elmondott. Engedje meg nekem, hogy én is röviden felelhessek; szeretném, ha leá-

Magunknak kell megkezdeni a komoly munkát, s nem arra várni, mikor segít a szomszéd, vagy mikor viszi el az élelmesebb előlünk a nyereséget.

De ne csak így papiroson buzdítsunk, ne csak így hangzatos phasisokban merítsük ki lelkesedésünket, hanem lépjünk a tettek mezejére.

Itt van a legszebb alkalom, hogy a megye és város gazdaközönsége ügybuzgóságának szép tanujelét adhassa s egyszerűs mind mintaképül, követendő például szolgáljon hazánk más vidékeinek is.

Létesítsünk egy spocialis megyei kísérleti telepet! Már két irányban lett szellőztetve ezen igazán „életre való eszme“, és ugy X. valamint Agrárius igen elfogadható okokkal támogatják e szép és bizonyára ugy anyagi mint erkölcsi haszonnal járó kérdés megoldását.

Lám a külföld, az az irigyelt külföld, már széltében-hosszában elfogadta és alkalmazza ezen növénytermelési kísérleti telepeket. — Hisz itt nem az a cél, hogy néha nagy hangon hirdett specialitásokat honosítsunk a mi viszonyainkhoz, mert ez a gazdasági tanintézetek és földmives iskolák kísérleti telepeinek feladata, hanem az, hogy a már nálunk általánosan termelt gabonaművek, valamint más gazdaságilag termelt haszonnövényeket észszerű kiválasztás, jobb művelés által nagyobb hozamra kényszerítsük. Célja lenne ezen kísérleti telepnek a környékben legjobbnak bizonyult gabona s takarmánynövényeket — esetleg iparnövényeket is — lehetőleg hozamuk legmagasabb fokára emelni; amit csak a föld helyes megmunkálása, kellő trágyázása, nem riadván vissza a műtrágyák alkalmazásától sem, a növények kellő ápolása által lehetne elérni.

Ámbár az lenne helyes, ha minden birtokos saját telepén kísérletet meg, hogy valjon mily

nyom Csengős Zoltáné lenne, de Terepy Jozefin albiróné nem lesz soha! Pardon!

S kezét nyujtva a fiatal embernek, egy oldalajtón mély meghajlással távozott.

II.

Csengős Zoltán szemét merőn a szőnyegajtóra szegezve, szinte öntudatlanul állott még egy darabig. Olyan volt e pillanatban, mint az a vad, melyre a vadász kisütötte puskacsövét, ámde mivel a golyó csak a hátát horzsolta a vadnak, csupán egy pillanatra hőkölt vissza s aztán annál gyorsabb tempóban rohant tovább. Csengős Zoltán is ugy érezte, hogy férfui becsületére, önértetének méltóságára volt kisütve az a puskacső, az a gunyos „pardon“, mely egy pillanatra megbénította. Ugy érezte: jövőm boldogságára vonatkozó sanszai ennek a nagy komplimának hidegsége miatt, örökre lehervadtak, romba dőltek.

Imbolyogva támolygott ki a szobából. A megszégyenítésnek megtorlása, a sértett önértet, a homályos jövő sivársága, a siető boldogtalanság eszméi váltakoztak öntudatában, míg a lépcsőn lért.

Az utczán fuvó szél, mely a port arzába hajtotta, visszaadta nyugodtságát s egy gondolattól megkapatva visszafordult, felment ugyanazokon a lépcsőkön s a Jozefin kisasszony szobája felé tartott. Szerencsére a mama nem vette észre, így akadálytalanul juthatott be Jozefinhez.

Ő még semmit sem tudott a viharról. Mosolyogva nyujtotta kezét Zoltánnak s hosszú, édes predikációt tartott az ő szegény, szegény kanárja fölött, mely ma reggel énekelte el a hattudalát. Egy-egy szentimentális részlet elbeszélése közben könyvek toltak gyönyörű ké szemeibe, melyek, amint ragyogó harmatcseppek a fűvön, ugy réttegtek szempilláin.

— Édes leány! — szakította félbe a kisasszony szavait Zoltán — most már én beszélek magácskának az én kanárimról, a melyik szinte ma költözött a másvilágra. Szegény kis madárkát ugy hívtam, hogy: „Az én boldogságom!“ Még tegnap csicsereggett s ma már örökre néma, hangtalan.

És elbeszélte az édes apa visszautasító választ. Jozefin meg-megborzongott.

Zoltán folytató: — Édes drága! Látja, nekem nagyon fáj, hogy maga elvesztette a kanárját, ugyan mond-

módon lehet valamely növény termés-hozamát annyira fokozni, mint azt a külföldön, vagy ne mondjunk mindig külföldet, hanem mint azt hazánk némely helyein már a rendszeresebb gazdálkodói következtében máris fokozták. — Mégis ezen elv nem vihető mindenhol keresztül, mert arra sem idő, sem pénz nincs elég, és épen ezen körülmény utal bennünket a vidéki kísérleti telepek felállítására.

Mindenesetre hivatottak lennének első sorban is a gazdasági egyesületek az ilyen telepek felállításának eszméjét magukévé tenni. Alkalmat kell adni a közép- és kisbirtokos osztálynak is arra, hogy az ily kísérletezések eredményéről közvetlenül szerezhessen magának tapasztalatot, mert hiába, mai napság, különösen a kis gazda, mégis csak leginkább annak hisz és legkönyebben azt követi, amit lát, nem azt a mit hall.

Lám a magyar-óvári növénytermelési kísérleti állomás rövid fennállása óta szakavatott kezek vezetése alatt máris országos hírvé vált, s igen sok tanúságot vonhatott le magának a gondolkozó gazda annak évi jelentéséből. — Már most miért vonjuk meg ezen áldásos intézményt épen a közép- és kisbirtokosoktól, kik sokkal nagyobb %-át képezik földművelő népünknek mint a nagybirtokosok. Hisz az ország érdekében fekszik, hogy népe jólétre vergődjön!

Ismételve mondom, állítsunk vidéki kísérleti telepeket, de azon ne idegen fajú és honu növényekkel bajlódjunk, ehez nagyobb befektetés, erő és pénzösszeg kell, semhogy azt egy gazdasági egyesület akár önjerejéből, akár a vidéki birtokosok hozzájárulásával eredményesen vezetni képes lenne; hanem mint már előbb is említém, a vidéken jónak bizonyult, esetleg valamely más nagyobb kísérleti telepről alkalmasnak ajánlott növény nemesítését és javítását, s főleg annak

ja, fájmagának, hogy az én kanárimat a maga édes apuskája megölte?

— Kimondhatatlanul! Hisz ezzel az én boldogságom is összeomlott.

— Édes Leány!

— Hiszen éppen olyan boldogtalan leszek, mint az az árva, a kinek nincs senkije a világon; ép olyan boldogtalan leszek mint maga.

— Édes leány, tudja mit?! Ne legyünk mi boldogtalanok.

— Hogyan?

— Legyünk boldogok!

— Nem értem!

— Kedves drágám, szeret magam engemet?

— Nagyon!

— Akar-e az én édes feleségem lenni?

— Akarok!

— Jó aranyoskám! megfontolta-e ennek a szónak roppant horderejét, hogy „akarok!“

— Ugyan, ne kinezzen! — Megfontoltam! — *Akarok, akarok!* — s mig ezt mondotta, az elszántság tüze lobogott szemeiben. De mint mikor a dér megcsipí a falevelet, oly szomorú változaton ment át az a tűz ott a Jozefin szemeiben.

Mikor Zoltán azt proponálta, hogy a Jozefin szüleinek ellenére is legyenek boldogok, mikor *titkos esküvőt* tanácsolt, az elszántság tüze végkép elhagyta azokat a szép szemeket, s erőteljesen roskadt a pampagra, egy elutasító kézmozdulattal fejezvé ki, hogy: nem lehet, nem lehet!

— Az igazi szerelmnek nincs gátja, nincs határa!

— Még sem lehet!

— A tengernél mélyebb, a tűznél forróbb, a lánál olvadóbb, a villámnál lobogóbb szerelm nem ismer gátoló körülményt.

— Nem lehet! nem lehet!!

— Édes! Édes! hát ez az utolsó szava én hozzám!?

— Nem! Utolsó szavam az, hogy: szeretem!

— Jöjjön hát akkor velem, daczolni a hatalommal, szerelmünkért, boldogságunkért.

— Szüleimmel daczolni? Gyenge vagyok! Nem tudok! Nem lehet!

Zoltán megcsókolta a Jozefin remegő kis kezét s lehorgasztott fővel ment ki a szobából.

igazán racionális termelését mintegy példakban bemutatva állítunk a kis gazda elé.

Ha szerény véleményem és indítványom csak némi viszhangra is találna, bizonyára fog találkozni elég mód és alkalom annak keresztülvitelére.

Sok kiesinyből lesz a nagy!

Ifj. Sporzon Pál.

Nagyrócei dolgok.

Nagyróce város zilált társadalmi viszonyainak egyik szomorú jelensége az a hosszadalmas polemia, mely lapunkban már hetek óta kifejezésre juttatja a különböző koteriak egymás iránti elkeseredését. — A vita megindultával olyanforma impressiót gyakorolt az ránk, mintha az egész dolognak lényege abban culminálna, hogy a társadalmi közszellem Nagyrócezen hajlik-e ismét a pánszlávisztikus ideák felé, vagy nemzeti haladása ép oly természetes és egészséges, mint azon időben volt, mikor e vidék hazafiúi missionariusainak élére a közohaj szerencsés választása Mihalik Dezsőt állította.

A polemia mai pházisában — s szerzett információink alapján — azonban nem titkolhatjuk el abbéli meggyőződésünket, hogy itt tulajdonképpen mesterségesen szított intriguákról van szó, melyek belevágnak Nagyróce és társadalmának legvitalisabb kérdéseibe. — Ennélfogva a megindult polemianak, midőn továbbra is tért nyitunk, ohajtjuk, hogy annak eredménye egy minden tekintetben tisztázott helyzetet teremtsen elő, fentartván magunknak a jogot, hogy a közérdeki állapotok megbírálásánál szavunkat annak idején ismét felemeljük.

Multkori közleményünkre a következő reflexiók érkeztek ismét hozzánk:

Tekintetes Szerkesztő ur!

A „Gömör-Kishont“ utóbbi számaiban megjelent nyilatkozatok alapján azt reméltük, hogy a magyar hazafias közönség teljes megnyugtatója mellett, a „Nagyrócei dolgok“ című rovat véglegesen kimarad e b. lap hasábjairól. Reményünkben azonban csalódtunk. Z. ur a legutóbbi számban izetelkedéseivel ismét okvetetlenkedik. Minthogy nyilatkozatommal és személyemmel szintén foglalkozik Z. ur, ezért, de legelőbbképpen azért, hogy kimutassam, mennyire megbízhatók és igazak az ő állításai, — szabad legyen a következőket elmondanom:

1) Z. ur elismeri, hogy polgármesterünk a multban, — az ő meglepődésére is! — „teljes buzgalommal működött a város hazafias kulturális előrehaladásán.“ Csak a jellel nincsen meglepődve. De hogy hol végződik Z. urnál a mult és hol kezdődik a jelen, azt még talán nagyobb homály fedi, mint az ő álorzott uri egyéniségét.

Én is a nyilatkozók között vagyok, tehát ha nem fejeztem volna ki eléggé érthetőleg magam, szabad legyen az esetleges hiányt most kiegészítenem.

Stefanesok Károly ur férfias nyilatkozatában 9 év óta a közpályán töltött multját tárta fel nyíltan és kért az illetékes tényezőktől ítéletet. Többen nyilatkoztunk. Nem tudom, de felteszem, hogy a többi nyilatkozó társaim épen úgy, mint én, a Stefanesok polgármesteri működésének nemesak első vagy második évi, hanem hivataloskodásának összes eredményeiről óhajtott nyilatkozni. Z. ur súlyt fektetett a kulturális oktatásokra.

III.

Mikor a hivatalos közlőny Csengős Zoltánt főispánná való kinevezését hozta, megyszerzte arról a szédületes kariérról beszéltek, melyet a főispán ur 28 esztendőskorára megfűtött. Az albiró ur két év alatt emelkedett fel a főispáni székbe. Lángelméje, pontossága és szorgalma mellett különben erre kariérra nagy effektussal volt az a félmilliót érő ingatlan is, a mit a vén nagybácsi testált az ő szerelmes unokaöccsére.

— No, de az mégis hallatlan, egy ilyen gyereket tenni fejünkbe, hangsúlyozták az öreg urak.

— Nem él soká! — mondotta a másik. Nagyon sápadt, nagyon köhög, sokat dolgozik. Megöli a fény, a rang s a velők járó erőfeszítés.

A helybeli lapok hosszú életet kívántak az új főispánnak s roppant emlegették, hogy Abbázia milyen jó fűrdő az ilyen sápadt embereknek, mint a főispán ur.

— Mióta is sápadt meg? — kérdezték egymástól az uri matrónák

— Terepy Jozefin sápasztotta őt meg.

— Bizonyosan.

A főispán ur igazán rosszul volt.

A komor ősz, a disz-gyűlés, az installációval járó murik, disz-bankettek, toasztok, pipafüst stb. stb. nagyon megviselték a méltóságos urat, úgy, hogy már beiktatása után egy hétre maga is jónak látta az olasz ég alá vinni köhögős mellét.

IV.

Terepyné ő méltósága is jónak látta a telet Abbásiában tölteni. Lehet, hogy komolyabb indokai is voltak reá. Lehet, hogy az urától akart megszabadulni, akivel, mióta Csengős Zoltánt elutasította s mióta az elutasított kis hivatalnok rangra és vagyonra tett szert, a viszony mindig feszültebb lett, Jozefin sokszor sirt s a méltóságos szülék gyakorta zsörtölődtek.

Szenvedtek mind a hárman.

A méltóságos ur jobbik része kezdte marni a rosszabbik részt s lelkében gyakran heves harezok dultak.

— Eh, — ha szeretné, — mondotta sokszor a feleségének, most már eljönne és megint megkérné!

— Nem jön az többet felénk se. Ismerem a Csengősöket. Roppant tudnak szeretni, szeretnek udvariasak lenni, de az udvariasságnak fittyet hányanak, ha egyszer megsértődtek. Legjobb lenne, ha te boesánatot kérnél

Tehát lássuk a polgármester urnak e téren tett és ezennel látható alkotásait.

Vajjon stagnálásra, vagy plána visszafeljődésre mutat-e az, hogy 1884-ben a polgári iskolának tanszerekkel való felszerelésére 2000 frtot szavaztat meg; 1886-ban keresztülviszi, hogy az ev. népiskola 5. és 6. osztályainak növendékei a polgári iskolába kötelezőleg átlépjének; 1890-ben 3000 frtot szavaztat meg a keresk. középiskola czéljaira; 1891-ben pedig a vegytani és fizikai tantermek helyiségeit építteti át és butoroztatja be; — talán a Z. ur által is elismert áldozatkészséggel. Vajjon nem öntudatosan, egymásból folynak-e itt a cselekmények? És vajjon hol van itt az a határvonal, mely a dícséretes multat, a kifogásolandó jelentől elválasztja?

2) Z. ur védekezik az ellen, mintha ezikkeiben valótlanságok foglaltatnának. És azon rögeszméjének a védelmére, hogy a város a tetemes költségek miatt az ünnepek rendezésébe befolyjni nem kívánt volna, a következőket mondja el, illetőleg idézi.

„...mire nézve elegendő idéznem Rőcezy István polgári és középkereskedelmi igazgató által a rendező-bizottsági gyűlésen előterjesztett, az iskolaszéki elnökhöz intézett átiratának következő passusát: „E tárgyban kérdést intéztem városunk polgármesteréhez és onnan azt a választ kaptam, hogy Nagyróce, mint politikai testület, nagy kiadásai miatt, kénytelen minden költséggel járó ünnepek tartásától tartózkodni.“

Ezekre nézve kijelentem:

1) Valótlán az, mintha én a fentebbi átiratot vagy ahhoz hasonló tartalmat a rendező-bizottság elé terjesztettem volna.

2) Ellenben igaz, hogy a fentebbi dült betűkkel közölt passus is bent foglaltatik egy általam, a tantestület megbízásából, az iskolaszéki elnökhöz postakönyvvél és borítékban küldött bizalmas jellegű levélben. Hogy miként juttott Z. ur e levélhez, nem tudom.

De midőn fentebbi állítása igazságának megerősítésére lemasolta ezen idézetet, mielőtt ezt teszi, megnézhetne volna a levél dátumát, mert abban az esetben bizonyára nagyobb óvatossággal hivatkozik annak már többször érintett pontjára.

Postakönyvem szerint a hivatalos átirat az iskolaszéki elnökhöz — és ezt kérem jól megjegyezni — folyó év április hó 27-én 295. sz. a ment.

Már most lássuk az események fejlődését.

A megyebizottsági közgyűlés folyó év május 10-én 370. számú jegyzőkönyvi határozatában rendelte el, hogy a koronázási emlékünnap megyeszerzte a városok és községek által megtartassék. E rendelet következtében Nagyróce város tanácsa — a polgármester indítványára — május 21-én 88. sz. a. hozott végzésében határozta el az ünneplést és alapította meg annak módozatait. A polgármester ezek alapján folyó év május 26-án (tehát szinte egy hónappal az én triumfussal emlegetett jelentésem beadása után) körlevelileg szölitotta fel a polgárságot a megalapított ünnepegekben való részvételle.

Tehát legalább is furesa és a komoly ügyhöz egy esepet sem méltó oly levéllel hozakodni elő, melynek pontjait és állásait később hozott határozatok és az ezekből folyt tények teljesen megmáskították, tárgyaltanná tették.

3. Végül szabad legyen egy inkább személyi dologra reflectálnom. — Z. ur azt kegyes állítani, hogy nekem is el kell ösmernem, hogy van Nagy-Rőcezen a pánszlávizmusnak nyoma még abban az esetben is... ha azon a rózsaszínű hazafiúi szemüvegen keresztül nézi a világot, melylyel a nyilatkozatot írta. Köszönöm Z. urnak, hogy alkalmat adott, miszerint szemüvegem jóságát kipróbálhattam. A dolog akként történt. A mint elolvastam a cikket, azonnal próbára tettem szemüvegemet, hogy vajjon valóban mindent rózsaszínben látok-e rajta, s kezdtem a Z. ur hírlapi cselekedeteit vizsgálni. És a vizsgálat eredményeül, szomoruan kell jelentenem, hogy bizony csak olyan közönséges szemüveg az enyém, mint akármelyik pápaszem, t. i. mindent a maga valóságában mutat be.

tőle, akár szóval, akár levélben. Elvégre a lányod boldogsága az én boldogságom, meg a tied, megkívánhat tőled ennyi áldozatot. Elvárom tőled, hogy egy hét leforgásán belül irni fogsz Csengősnek, érted? Abbásiában van! Holnapután mi is ott leszünk, majd csak módját ejtem valahogy a kibékülésnek.

V.

Abbasiától körülbelöl másfélóra járásnyira az olajfaterdő közepén egy iczi-piczi kis kunyhó volt olajfákból összeróva. A kunyhó előtt narancslugas óvta a verandát a nap égető sugaraitól, az eszotikus egálj pompás színű, csodaszép hangu éneklő madarait pedig az udvaron keresztül alárohánó hegyi patak őrizte a szomjhaláltól. Ebben a nyári lakban töltötte fűrdőszonját Csengős Zoltán. Nem szerette az embereket, utálta őket, eszendre vágyott.

Egy szép alkonyon épen a hegyi patak hidján állott a főispán ur, a szemközti hegyszakadék meredélyeit bámulva. A gyönyörű kilátás, a pataknak édes zuhogása, az ünneplés esend egészen poetikus hangulatba ragadta az aktáknak emez emberét, s valóban, mióta Abbásiában időzött, mindennap megírta szerelmes levelét Jozefinhez, a saját íróasztal fiókjának számára. Bámulatos erő lakott ebben a kerek arcú, gesztenyeszín haju emberben. A karakternek milyen szlársága, az önértetnek milyen méltósága volt benne egyesülve! Tudta, hogy hivatali állásra most már olyan, hogy Jozefinénél bátran, fel-emelt fővel kopogtathatna be, ám a megsértett önértet mindannyiszor meg-mozdult lelkében, valahányszor szívőnek dobogása erre az édes gondolatra terelte.

Ábrándozásából távoli lódobogás verte fel. A hegyszakadék partján két lovas ügetett azon az uton, mely bár óriási kanyarulatokkal, de okvetlenül a kis nyári lakhoz vezetett.

A főispán ur szive hangosabban dobbant meg és ez a dobbanás édes sejtelennek volt előhírnöke. Amde az a gúnyos „pardon!“ megint eszébe jutott, s jöllehet, úgy huzta-vonta valaui ahhoz a hidhoz, mégis a kis nyári-lak felé vette lépteit és eltűnt a narancslugas árnyéka mögött.

S a sejtelen egy rövid félóra mulva csakugyan valóra vált. A pirosra festett dobogón Jozefin fordult be, s egy kis 13-14 esztendősk tejarezu gróm követte. Jozefin leugrott s hanyagul dobta oda a gyeplőt a libegő

Mert míg a Z. ur tetteit vizsgáltam, csupa feketeség, zür-zavar és homály gomolygott elem, de a mint e kelletlen képről N-Rőceze politikai arezulata felé fordítottam tekintetemet, ismét egy szebb, biztatóbb jövő hajnalpírja derengett felém. Ne bántsa tehát Z. ur az én ártatlan szemüvegemet, mert jól és igazán mutat az. Én még csak azt kérem a magam számára a jó Istentől, hogy még jó hosszú ideig vizsgálhassam a világot és a viszonyokat innen N-Rőcezeről kellő egészségben. Reményem, hogy Z. ur megértett és hogy ezen megboesátható önzésemért felettébb nem neheztel meg reám! Amde az ügyhöz méltó komolysággal óhajtván szerény válaszomat befejezni, még csak egyet legyen szabad fölemlítenem.

En a hazafiatlanságot a legnagyobb és legrutább bűnnek tartom. De éppen ezért csak felette nyomós okok bírhatnak reá, hogy ezt a rettenetes vádat emeljem valamelyik polgártársam ellen. Általában hibának tartom, hogy ha közülünk, születt magyarok közül, valakit sorsa nemzetiségi vidékre vet, az azonnal a véres-szájú hazafi híreire vágyik szert tenni. Az ily Titán Laczik, bármily állást töltsenek is be, folytonos gyanúsítgatásaikkal sokkal több kárt, mint hasznót csinálnak a magyar nemzeti ügynek. De valódi vétet követ az el, a ki ott is harezzi zajjal tombol és dul, hol a szívek a magyar nemzeti eszmék befogadására készségesek és önkényt hajlok.

Mély tisztelettel kérvén ezen válaszom közlését, vagyok a tek. Szerkesztő urnak

Nagy-Rőcezen, 1892. augusztus 7-én.

alázatos szolgálja
Rőcezy István.

Tekintetes Szerkesztő ur!

Nagy-Rőceze r. t. városának igen tisztelt polgármestere, Stefanesok Károly ur e becses lapok 29-ik számában a tek. Szerkesztő urhoz intézett levelében alólírottra is hivatkozik, mint a murányvölgyi ev. dekanátus jelenlegi körlelkészére

Jöllehet becses lapjának jelzett száma kissé elkésve jutott kezémhez, mindazáltal kedves kötelességemnek ismerem, hogy az ügy érdekében nyilatkozzam, s nyilatkozatomnak becses lapjában való szives közlését tisztelettel kérjem.

Stefanesok Károly ur nemesak mint Nagy-Rőceze városának polgármestere és a nagy-rőcezi ev. egyház felügyelője, hanem mint a murányvölgyi ev. népiskolák világi dékánja is eltághadhatlan buzgalommal fáradozik azon, hogy tanügyünk a hazafias szellem ápolása mellett a nyelv tekintetében is minél magyarosabb legyen. S ha az elmúlt tanévben is a nagy-rőcezi evang. népiskolák vizsgálatán a hazafias szellem ápolásának és a magyar nyelv tanításának oly szép és meglepő eredményében gyönyörködhetünk, ez a derék tanítói kar után főképp az igen tisztelt polgármester ur érdeme, ki nemesak szóval, hanem tettel, áldozatkészséggel is emeli nemzeti tanügyünknek hazafias szellemben való örvendetes fejlődését.

Midőn ezt nyilvánítani kedves kötelességemnek ismerem el, s jelen nyilatkozatomnak becses lapjában való szives közlését mély tisztelettel kérem, hazafiúi üdvözlettel vagyok a tekintetes Szerkesztő urnak

Vizesréten, 1892. augusztus hó 5-én

alázatos szolgálja
Honéty Pál,

murányvölgyi ev. körlelkész.

Évi jelentés Gömörmege közegészségéről az 1891-ik évben.

A vármegye mult évi egészségi állapotáról szóló főorvosi jelentést dr. Szabó Samu megyei főorvos sok gondnal, kitűnő szakértelemmel állította össze, s midőn a belügyministeriumhoz már fölterjesztett érdekes jelentést, melyben a statisztikai adatok a legnagyobb pon-

grórnak. Csodálkozva állott meg a tündéri szép udvar közepén, aztán lassu, de biztos lépésekkel ment fel a nyári lak falépcsőzetén.

A főispán ur kijött elébe a verandára. Jozefin mosolyogva nyújtotta kezét, Zoltán hidegen rázta meg azt a drága kis kezét.

— Valóban, alig bírok szóhoz jutni, annyira meglepett nagysád tüneményes megjelenésével. Ni, mily udvariatlan vagyok, be sem hívom szobamba.

— Köszönöm, jobb lesz itt ezen a kis lőcán. Legelőbb mig beszélgetünk, egyszersmind gyönyörködöm e csodaszép vidékben

A főispán aggodalmas pillantást vetett az okos kinézésű kis gyomra.

— Olasz! — válaszolta az aggályos pillantásra Jozefin, — egy szót sem ért magyarul, tőle biztosak lehetünk.

Egy pillanatig teljesen hangtalanul ültek egymással szemben. Tikkasztó, borzadályos volt e esend s a viharnak magvat rejtegette magában.

Jozefin törte meg a csendet.

— Semmi, semmi mondani valója nincs hozzám?

— Nekem, a történetek után vajjon lehetne-e még más mondani valóm is.

— De hiszen az akadályok elhárultak, szüleim beleevezése kinyerve, mi kell egyéb?

— Hát az én önértetemnek sárba tiprása, az nagysádnak semmi? Ez nem számít, ez nem akadály?

— Apám már megbánta. Feledje el!

— Vannak dolgok nagysádkám, miket csak a sirban feledünk el.

— Eh, nem kell olyan nagyon élire állítani a dolgot. Hát vajjon én nem tiprom-e saját lábammal az én női énértetemet, mikor ebbe a hangtalan magányba egyedül elmerek önhöz jönni, hogy esdekeljek, hogy megki-náljam kezemmel?

— Nem tudom, azt hiszem, igen!

— Jozefin elsápadt és megrezzent, de folytatá: Mit nekem az önértet, ha árán megvásárolhatom boldogságomat.

— Nem akarok boldog lenni, — válaszolt Zoltán, — ha önértetem árán kell megváltani boldogságomat.

— Eh, unalmas tárgy! Szeretem magát, felesége akarok lenni.

— Mért nem mondotta ezt így akkor? Lássá, nekem olyan feleség kell, a ki tüzhalálba megy értem,

tösszággal adják hű képét a halandóságnak is, alább egész terjedelmében közöljük; elismerésünket fejezzük ki a főorvos lelkiismeretes ügybuzgalma iránt, melylyel a részletes jelentés alapját képező száraz adatokat sok gondnal feldolgozta s a maga valóságában tárja elénk számokkal kifejezve a betegedési és halálozási eseteket.

A terjedelmes jelentés elején mindjárt annak a szomorú jelenségnek konstatálásával találkozunk, hogy a múlt évi egészségügyi viszonyok kedvezőtlenebbek voltak az előző évinél, s ezt tényleg megerősítik az alább található számítások. Ezt a körülményt alkalmoszerűnek tartjuk arra, hogy a nagyfotosságu évi jelentésre s az abban foglalt adatok alapos megfontolására annyival inkább felhívjuk az illetékes körök figyelmét, miután a hanyatló egészségi viszonyok sürgős és erélyes intézkedéseket kívánnak.

A jelentés egész terjedelmében így szól:

A közegészségügyi állapot megyénkben az 1891-ik évből kedvezőlenebb volt mint az előző évben; több léven mind a megbetegedési, mind pedig a halálozási eset. A halálozási esetek számát véve tekintetbe, legkedvezőbb hónap volt szeptember 340, legkedvezőtlenebb december hó 572 halálozási esettel. Meghalt Gömörmegye területén az 1891-ik évből 5119 egyén, összehasonlítva ezt a megelőző 1890-ik évi halálozási esetek számával, a mely 4966 volt, nyilvánvaló lesz, hogy az 1891-ik évből 153-mal több halt meg, mint a megelőző évben. Gömörmegye lakossága az 1890-iki népszámlálás szerint 174,810 léven; a halálozási százalék 29%, vagyis 1000 lélekre esik 29 halálozás, mely halálozási százalék hazánkban még mindig kedvezőnek mondható.

Az uralkodó körnemtő, az őszi, téli, tavaszi hónapokban hurutos és lobos volt, leginkább a légző szerveket támadva meg, a nyári hónapokban kiválóan hurutos, legtöbb esetben az emésztő szervek megbetegedését hozva létre.

A haveny fertőző betegségek közül az orosz nátha lépett fel járványosan november hóban, s rohamosan elterjedt decemberben az egész megye területén, s a lakosság 8—10%-ja át esett ezen valóban kellemetlen betegségen, a lefolyás elég szelid volt, csakis utókövetkezményeiben volt halálos, különösen akkor, ha tüdőlob járult hozzá, s a decemberi túl nagy halálozási szám, ennek róvható fel.

A roncsoló toroklob járványosan mutatkozott Rimaszombat, Feled, Kisfalud, Putnok, Beretke, Sánkafa, Pál-fala községekben; megbetegedett ezen 11,341 lélekszámmal bíró községekben 234 gyermek, meghalt: 93; 35%. Ezen kívül a szörványos esetek közül meghalt: 85.

Vörhenyben járványos megbetegedések történtek: Kokova, Jolsva, Rozsnyó, Rőcze, Telgárt községekben; a 14,211 lakost számláló helyeken megbetegedett: 583, ezek közül meghalt: 92, vagyis 15%. A szörványos esetek közül meghalt 25.

A kanyaró elég szelid lefolyással, Rimaszombat, Dobsina, Alsó-Sajó, Pohorella, Halpa községekben mutatkozott járványosan, megbetegedett ezen 15,346 lakost számláló községekben összesen: 763, ezek közül meghalt: 24, tehát 3%. A szörványos esetek közül meghalt 22.

A vérhas, himlő, hagymáz, hókhurut járványszerűleg sehol sem lépett fel: a szörványos esetek közül vérhasban meghalt: 40, himlőben: 48, hagymázban: 120, hókhurutban: 58.

Mindezen vészes jellegű fertőző kórok ellen a legszigorúbb óvintézkedések lettek életbe léptetve, a tisztaságra, jó ápolásra fő gond fordítottat s különösen jó hatásnak bizonyult a betegek elkülönítése.

Szemés kóthártyalob megyénk területén nem volt.

Az egész év folyamán (1-ső kimutatás) meghalt: 2610 fi, 2509 nő, összesen: 5119, ezek közül 7 éven alóli volt 1236 fi, 1071 nő, összesen: 2307; ezek közül nem gyógykezelettet 506. Összehasonlítva ezen adatokat a megelőző éviékkal, nyilvánvaló lesz, hogy ezen évben 153-al több halt meg, mint 1890-edik évben. A hét éven aluli halálozás egyenlő; amott 2294—4966 halálozási esetből; itt 2307. A gyógykezeletés illetőleg javulás észlelhető, 1890-ben 2294-ből nem gyógykezelettet 513; 1891-edik évben pedig 2307 közül 506.

Mint már említettem Gömörmegye lakossága 174,810 léven, a halálozás 1000 lakosra 29 volt, ez a vallásfelekezetek szerint a következőleg oszlik meg.

A római katolikus 73,197 lakosból meghalt 2,322 vagyis 3-15%. Esik 1000 lakosra 31 halálozás.

Ágostai hitvallású lakos 59,486 léven, meghalt ezek közül 1686. — 2-83%; 28 per mille.

Az ev. ref. 33,479 lakos közül meghalt 897, 2-67% 1000 lakosra 26.

Görög egyesült 4019 lakos közül meghalt 141; 3-5%; pro mille 35.

Az izraelita 4572 lakos közül meghalt 73; 1-59%; 15 pro mille.

A fontosabb halált előidéző betegségek közül mint minden évben (2-ik kimutatás) ugy ebben is a legtöbb ember gümőkórban (740) halt meg; kedvező körülmény hogy ezután az aggkór következik 677 halálozási esettel; utána a veleszületett gyengeség 436; a tüdőlob 361; a gyermekszály 279; a bélhurut 248; a göresök 238 halálozási esettel. Legtöbb halálozás volt december hóban 571, legkevesebb szeptemberben 330.

A lefolyt 1891-ik évben 27 óltókerületben 27 óltóorvos által beoltott 12,023. Ebből ismételtés eszközöltetett 5988 egyéne. (3-ik kimutatás)

A 6035 először oltottak közül jó sikerrel beoltott 5939; bizonytalan vagy semmi sikerrel 96.

Az előző 1890-ik évben beoltott 13,148, így ezen évben 1125-el kevesebb oltott be.

Rendőri hullaboncolás 59; hullaszemle 33 esetben lett foganatosítva. Öngyilkos volt 21, kik közül 9 akasztás; 5 lővés; 3 mérgezés; 2 dynamit történnel; 2 kutha ugrás, s így vízbefulladás által vetett véget életének. A 38 boncolt véletlen esemény által létrehozott halál nemnél 6 esetben agygyuta, 4 esetben tüdővízenyő (talált hulla), 5 esetben szekér általi elgázolás és dülés, 4 esetben megfagyás, 3 esetben vonat általi elgázolás, 3 esetben nagy magasságból leesés, 3 esetben leomlott kő általi összezuzatás, 2 esetben lezuhanó fa általi agyonnyomatás, 4 esetben vízbefulladás, 3 esetben ló általi elgázolás, s végre 1 esetben villámütés volt a halál oka.

Gömörmegyében 6 törzs (real) jogu, 12 személyes jogu; összesen 18 gyógyszerár van (4-dik kimutatás.)

1. Az anyaggyógyászatiaknál a lefolyt évben következő változások történtek. Átruházott:

a felsőbalogi „István király“-hoz címzett személyes-jogu gyógyszerár Boney Istvánról Ereszy Gábor okleveles gyógyszerészre, a nagy mélt. belügyminiszterium 1891. év május 31-ikén kelt 40,026. számú engedélyével.

2. A esztekai „Minervá“-hoz címzett gyógytár átruházott Urszinyi Mátyásról, Zatosovics Róbertre, azután pedig Orient Gyula gyógyszerész mesterre.

A fentemlített 18 gyógyszerárakon kívül van még Gömörmegyében 1 fiók- és 2 házi gyógytár; mind a 21 gyógytár jó sikerrel lett megvizsgálva.

Gömörmegyében a közegészségügyi személyzet névsorát, állásukat és helyzetésüket feltüntető tábla szerint van: (5-ik kimutatás) orvostudór 36, sebész 4, összesen: 40. Ezek közül 1 megyei főorvos, 4 járás orvos, 8 községi orvos, 18 körorvos, 1 kórházi igazgató, 1 kórházi másodorvos, 4 vaspálya orvos, 3 gyári orvos; az okleveles gyógyszerészek száma 23; a szülésznők pedig 47.

A közegészségügyi személyzetnél nagyobb változás nem történt, Csetnek község ez évben önállósította magát, megválasztva a régi körorvost Dr. Kengyel Jánost. Így az önkényt orvost tartó községek száma 2-ről 3-ra szaporodott, különben mint a hatodik kimutatásból kitűnik, a közegészségi körök száma 21, két körorvosi állomás volt helyettesítés mellett szigorló orvos által betöltve.

Az egészségre ártalmas tápszerek (7-dik kimutatás) 1448 esetben vizsgáltattak meg (354-el kevesebb mint az 1890-edik évben), 116 esetben lefoglalás és elkobzás, 174-ben vegyvizsgálat lett foganatosítva.

Hatósági felügyelet 161 gyermekre gyakoroltatott (8-adik kimutatás), nem gyógykezelettet 602, 7 éven alóli gyermek, s e miatt 234 elmarasztalás lett végrehajtva.

Az iskolák 2449 esetben vizsgáltattak meg (208-csal többször mint a megelőző évben), s mint a 9-edik kimutatásból kitűnik, népiskola 13, ovoda 2 esetben lett járványos betegség miatt bezárva, a havonkénti iskolai vizsgálatkor trahomás szembeteg egy sem találtatott.

A közhelyiségek 2003-szor vizsgáltattak meg (222-vel kevesebbszer mint az 1890-edik évben) s mint a 10-edik kimutatásból kitűnik 31 esetben rossz szellőzés, 10-ben zsfolság, 29-ben tisztátalanság lett megállapítva.

Egészségtelennek jelzett lakások 474 esetben vizsgáltattak meg. (132-ször többször mint a megelőző évben), 181 esetben kitisztítás és fertőtlenítés, 60 esetben hatósági figyelmeztetés, 6 esetben pincze lakásból eltírtatott lett foganatosítva.

Kéjhölgy, mint a 12-ik kimutatásból kitűnik, volt 83, ezek a hatósági orvosok által hetenként egyszer lettek megvizsgálva, bujakkorosnak öt találtatott, kik azután a gömörmegyei közorházban lettek gyógykezelve.

A gömörmegyei Rimaszombatban levő közorházban (13-ik kimutatás) az 1890-ik évről maradt 53 fi, 39 nő, összesen: 92, az 1891-ik évben felvétetett: 516 fi, 355 nő, összesen: 871, az egész évben gyógykezelettet 963, a megelőző évben az ápoltak összege 845 volt, így ez évben 118-al több gyógykezelettet; ezek közül gyógyult 666, javult 88, gyógyulatlan távozott 50, meghalt 69, ápolás alatt maradt 90, a meghaltak közül idegen megyei illetőségű volt 17. Az ápolat napok összege 27,999; 415-el több mint a megelőző évben.

Az országos gyógyalap számlájára 657 férfi, 917 nő, 791 gyermek, összesen 2365 egyén részére lett gyógy-szer rendelve (179-czel több mint az 1890-edik évben) a vények száma 4335 volt, így ez is 86-tal több, mint a megelőző évben.

Kelt Rimaszombatban, 1892. július 10-én.

Dr. Szabó Samu,
megyei főorvos.

Személyi hírek. Hámos László főispán ma szerdán reggel érkezett Rimaszombatba s az ugyanazon nap tartott köziga:atási bizottsági ülésen elnökölt. — *Bornemisza László* alispán folyó hó 7-én kezdte meg négy hétre tervezett nyári szabadságidejét, s ez idő szerint bákai birtokának igazgatásával foglalkozik — *Bernát István dr.* az iparsikolák országos felügyelője s lapunk kiadó-tulajdonosa néhány napig rokonai látogatására városunkban időzött s kedden délután utazott vissza Budapestre. — *Dr. Szabó Samu* megyei főorvos mintegy tíz nap óta utazza be megyénk közegészségügyi járásait, mindenütt éber figyelemmel vizsgálva meg a kolera behuzrolása ellen foganatosított óvintézkedéseket. — *Dapsy József* megyei főpéztárnok ma szerdán délután Balatonfüredre utazott, hol pár napot fog tölteni *Beliczky Viktor* kir. körjegyző koritnyiczai fürdőzéséről hazaérkezett s átvette irodájának vezetését. — *Hányi Győző* az új kir. ügyész f. hó 7-én megérkezett Rimaszombatba s átvette az ügyészség vezetését.

Eljegyzések. *Hennyey Margitot* — Hennyey Kálmán helybeli ügyvéd leányát, a rimaszombati hölgykószoru egyik legbájosabb virágát, f hó 1-én jegyezte el *Batta János* szabolcsmegyei földbirtokos. — *Kovács Juliska* — Kovács József városi tanácsos bájos leánya pedig f. hó 9-én váltott jegyet *Hering Gyulával*, a szabadka-pusztai méntelep derék állatorvosával. — Mindkét frigyét kísérfje az ég áldása s az ifju szép pároknak osztályrésze állandó boldogság és szerenese legyen!

Figyelmeztetésül. A kurinezi földmives iskola, — mely mintaszerűt rendezettségével hovatovább egy jelentékeny közgazdasági tényezőjévé válik megyénknek, — a múlt vasárnap számolt be egy évi munkálkodásának eredményéről. E szép nap emléke aktualissá tesz ujra egy igen életrevaló eszmét, melyet épen lapunk hasábjain pendített meg egy tevékeny szellemű mezőgazda. Ez eszme megvalósítására buzdít lapunk mai számának első cikké is, mely a kurinezi iskola egy derék ifju tanárának szakavatott tollából került elő, ki legelső gazdasági szaklapjainknak állandó s kiváló munkatársa. A sok jó-akarattal és szakismerettel megírt cikket, ugy az abban pártfogott nemes eszmét e helyen is ajánljuk elolvasásra és megszívlelésre közgazdasági életünk vezéreinek figyelmébe.

∠ **Templom restauráció.** A rimaszombati róm. kath. templom restaurációja már teljesen be van fejezve s vasárnap f. hó 14-én fogják benne tartani az első isteni tiszteletet. A templom száz éves fennállásának megünnepelesére is nagyban folynak az előkészületek; a lélekemelő ünnepély október 8-án és 9-én fog megtartatni, s annak programjáról legközelebb bővebben fogjuk tájékoztatni lapunk olvasóit.

Meghívó. A rimaszombati polgári olvasókör vasárnap, augusztus hó 14-én a Széchenyi-kertben jótékony-célú táncmulatságot rendez, melyre a nagyérdemű közönséget tisztelettel meghívja a rendezőség. Kezdeté 3 órakor. — Bemeneti díj 30 kr. Felülfizetések a jótékony célra köszönettel fogadtatnak és hirlapilag nyugtáztatnak. Kedvezőtlen idő esetén a táncmulatság augusztus 20-án tartatik meg.

Évzáró vizsga a rimaszombati földmives iskolában. A városnak kurinezi pusztáján lévő állami földmives iskolában és vinczellérképezdében vasárnap augusztus 7-én délután 3 órakor kezdődött meg az évzáró elméleti vizsga szép számú közönség jelenlétében, kik között nők is voltak. A hallgatóság körében a legkülömbözőbb életpályákon működő egyének jelenlétükkel fejezték ki a közhasznu intézet iránt való meleg érdeklődésüket; ott voltak: Farkas Ábrahám a megyei gazd. egyesület érdemes elnöke, Fáy Barna, Samarjai János, Farkas Zoltán, Hámos Aladár, Szakall András, Czibur Pál, Hennyey Kálmán, Ethei Károly és Frigyes, Szabó József, Csizsár László, Csathó János, Süteó István id. és ifj., Ruszkay Gyula, Brauner id. és ifj., Szentmiklóssy Gyula, Wagensommer János, Manczel József, Moleczer Gyula, Lőrinczy György, Dr. Kármán Zoltán, Dr. Veres Samu, Huszt Lajos s többen a földmivelők köréből is. Az igazgatónak a közönséghez intézett megnyitó beszéde után a vizsgálat vezetésére elnökül először Szabó József tanácsos, később Farkas Ábrahám gazd. egy. elnök kéretett fel. Az iskolának összesen 21 hallgatója volt, kiknek egy része az ország legtávolabbi vidékeiről jött a kurinezi telepre a gazdálkodás praktikumát elsajátítani s dicséretükre legyen mondvá, a derék fiuk mindnyájan értelmes gazdáknak bizonyultak ugy az elméleti, mint később a gyakorlati téren is. A kikérdezés mintegy három órát vett igénybe, mely idő alatt ugy Rády István a derék igazgató, mint a szaktanárok (Grasselli, Sporzon Kodolányi), mint az intézet vezetői kiváló jelét adták annak, hogy a kurinezi földmives iskola vezetése megfelelő tanerőkre van bízva. Sajnos, hogy a forgalom lüktető erétől kissé távol eső telepek helyi okok miatt, a megyei gazdasági érdekre nincs meg a kívánt hatása. Pedig az állattenyésztés és a kiélt talaj megjavítása tekintetében a kurinezi iskolának missziószzerű hivatása. A jelenlevők közül, különösen a kissébb gazdáknak csak ez egy napon is igen sokat tanulhattak, s e tekintetben óhajandó volna, hogy az érdeklődő közönség tanulmányozás céljából minél gyakrabban keresse fel a mintaszerű telepet, melynek külső berendezése és felszerelése is megérdemli a figyelmet. Este hat óra tájban a tanári kar vezetése alatt a vendégek megtéktették a gazdasági felszerelést, melynek egyes részletei meglepő hatást gyakoroltak a szemlélőre; így a gyönyörű siementhali tehenészet, az óriási erdélyi ökrök, a khinai, plumouth tyukok, ludak, czibeköltő gép, a yorkshirei malaczkok, továbbá a különböző fajokban rendkívül gazdag fűszkola stb. A szemle befejezése után pompás uzsonna következett, melyen Szabó József tanácsos poharat emelt az intézet igazgatójára és tanerőire. Egy kis aratási ünnepély rekesztette be a napot, a mennyiben az aratás befejeztével a munkások Rády István igazgató és Grasselly Miklós tanár részére gyönyörű buzakalász koszorukat kötötték s ezeket verses szónoklat kíséretében nyújtották át a közszeretben álló tanároknak. Később a munkások tánczra kerekedtek, melyben az intézet növendékein kívül az ifjabb tanárok s családjaiknak hölgytagjai is résztvettek. A jókendő mulatságnak kora hajnalban volt vége.

nint egy indusnő, rajong, mint hiteért egy spanyol zsi-
), és lobog, miként a villám.

— S engemet nem gondol ilyen erősnek?

A precedensekből ítélve: Nem! — válaszolta tompán, remegve Zoltán.

— Most már csakugyan nincs egymáshoz semmi szavurk, ugy-e főispán ur?

— Ugy vélem: Nincs!

— Mégis én még egyszer ujjal megkínálom kezemmel, szerelmekkel...

— Az erőszakolt szerelem utálatos.

— Akarom, hogy feleségül vegyen.

— Ha nagysád olyan *nagyon* akart volna feleségem lenni, az lehetett volna. Amde főispánra ez idő szerint nincs szükségem.

Jozefin felállt. A leáldozó nap sugaraiban még sápadtabbnak látszott, mint valóban. Kezét nyújtotta Zoltánnak, a ki komoran vette le a lépését. A nyeregbe is felsegítette s hidegen hajtva meg magát, a lépéső felé indult. Jozefin pedig átugratott a hegyi patak hídján.

Zoltán keserű mosolylyal tette kezét szívére s dörögte: *Győztél becsületem!* A nap az én önézetem diadalának rapja.

És kiállt a veranda szélére és nézte, nézte azt az iszonyatos hegyszakadékot.

Nemsokára eltűnt a két lovas is, a mint eszeveszett nyargalással repültek a hegy lejtőjén felfele.

Zoltán látta, hogy közel a hegyszakadékhoz még gyorsabb ütemre készített Jozefin az ő paripáját. S a gróm kis póni-ja előre nyújtott nyakkal követte a Jozefinét. A nap utolsó sugarai határozott vonásokkal rajzolták meg a lovaglő nő alakjának silhonetjét, a mint hátravetett fejével, előrefeszített karokkal hanyagul rázta a kantárszárát, a mint a kis gróm halálos borzadálylyal kapaszokodott a nyeregkapába — ott a hegyomlás szakadós partján.

— Nem ismertelek, Jozefin, — suttogá Zoltán. — Erős vagy, nagyon erős! Erősebb voltál, mint én, s egy könnyecpet törölt ki szeméből.

Még sokáig állt ott a veranda szélén, míg csak a teljes homály nem vonta be azt az iszonyu hegyszakadékot.

Azután lefeküdt. Lázás, kinos köhögés fogta elő.

A doktorok azt mondják, hogy már nem sokáig fog köhögni.

Juhász László.

Hivatalos közlemények.

Pályázati hirdetmény.

2649. szám. — Az itteni magyar királyi földmives iskolánál szab. Rimaszombat r. t. város közönsége által tett alapítványi hely közül egy az 1892/93-ik tanévben üresedésbe jön; felhivatnak az ezen földmives iskolába belépni, s ezen alapítványi helyet elnyerni kívánók, hogy ez iránti kérvényüket a város képviselő testületéhez ezimezve, s az alanti okmányokkal felszerelve, augusztus hó 31-ikéig adják be.

1. Betöltött 17 éves életkor igazolása.
2. Erős, egészséges testalkat.
3. Hatósági, vagy iskolai bizonyítvánnyal igazolandó jó erkölcsi magaviselet.
4. Igazolása annak, hogy nyelvtanilag helyesen írni, folyékonyan olvasni, s négy alpművelettel számolni tud.

Vagyontalan-ugyszintén itteni illetőségű városi polgár szülők gyermeke előnyben részesül.

Kelt szab. Rimaszombat r. t. város tanácsának 1892. évi július hó 15-ikén tartott üléséből.

Szabó György, polgármester.

Piaczi árak

Rimaszombatban, 1892. évi augusztus hó 6-án tartott heti vásáron:

	Métermázsánként	Hektoliterenkint
Tiszta buza	7.80— 7.60	6.20— 6.10
Feles buza	6.80— 6.00	5.00— 4.80
Rozs	6.80— 6.00	5.00— 4.80
Árpa	6.50— .600	4.00— 3.85
Zab	6.00— 5.00	2.35— 2.30
Kukoriceza	0.00— 0.00	4.70— 4.60
Bükköny	0.00— 0.00	0.00— 0.00
Krumpli	0.00— 0.00	2.00— 1.50
Köles	0.00— 0.00	0.00— 0.00
Széna kötve	2.60— 0.00	0.00— 0.00
Takarmány szalma	1.00— 0.00	0.00— 0.00
Alom-szalma	0.80— 0.00	0.00— 0.00
Zsupszalma	2.00— 0.00	0.00— 0.00

Felelős szerkesztő: **Lőrinczy György.**

Kiadó-tulajdonos: **Dr. Bernát István.**

Magán-hirdetések.

Szülők figyelmébe!

Egy jó családból való gymnazista tanulót a közlő tanévre, teljes ellátásra elvállalna egy rimaszombati intelligens család.

Bővebb értesítés e lap szerkesztőségében szerezhető.

Butorzott hónapos szoba.

Alólírott nál a tamásfali-ut 7. számú házában egy esinosan butorzott hónapos szoba — magános ur részére — azonnal bérbe vehető.

Ugyanott kitűnő magyaros

házi koszt

havi fizetés mellett — házhoz hordva is — jutányos áron kapható.

Rimaszombat, 1892. augusztus 10.

Nemetz János.

Hirdetés.

A jolsvai takarékpénztár tulajdonát képező, Jolsván a piacon, a kastélyllyal szemközt, a pénztári helyiség tőszomszédságában: **1 bolthelyiségből, 4 szobából, konyhából, gazdasági épületekből és kertből** álló lakház szabad kézből eladó, — esetleg több évre bérbe adó; venni- vagy bérelni szándékozók alólírott takarékpénztári vezérigazgatóval értekezhetnek, kinél a feltételek is meg tudhatók.

Kelt Jolsván, 1892. július 27-én.

Hoffmann Miksa,
vezérigazgató.

Makk és gubics árverés.

Az alólírt erdőhivatal ez évi tölgy-makk és gubics termésre folyó évi szeptember hó 7-én délelőtt 10 órakor a **meleghegyi szarvaskertben** nyilvános árverés útján fog eladni. — Az árverési feltételek az alólírt erdőhivatalnál megtekinthetők.

Fülöp Szász-Coburg-Gothai herceg ő királyi Fensége balogvári Erdőhivatala, 1892. augusztus 7-én, (u. p. Felső-Balog, v. á. Rimaszombat.)

Utánnomat nem díjaztatik!

1—2

Elővigyázat a

ZACHERLIN

vételénél! 8—10

Vevő: „... Nincs szükségem borítékban árult rovarporra, mert én **Zacherlint** kértem... Ezt a specialitást joggal tartják mindenfelé a legjobb szernek bármínemű rovar ellen, azért én csak egy „Zacherl” nével ellátott, *lepecsételt* üveget fogadok el!”

Valódi minőségben kapható: **Rimaszombat:** Stech Kálmán, Tibély S. A., Hamalár Károly, Liszka József, Diekmann Ármán. — **Jolsva:** Czibur Emil, Hoffmann Miksa. — **Nyustya:** Grosberger Miksa. — **Nagy-Röcze:** Dedinszky J. — **Pelsőz:** Pártos Miklós. — **Putnok:** Fekete Nándor. — **Tiszolcz:** Politzer Miksa. — **Tornallya:** Urszinyi Zsigmond.

Hirdetmény.

1608. sz. — A rimaszombati kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy özv. **Hubay Sándorné** végrehajtónak **Kanitor András** nejje végrehajtást szenvedő elleni 100 frt tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a rimaszombati kir. törvényszék területén levő Beretke községben fekvő, a beretkei 3. sz. tjkvben A 2—13. ssz. a. külsőségből Tóth Mária férj. Kanitor Andrást illető felerészre 349 frt, beretkei 96 sz. a. tjkvben foglalt 608. hrszból Tóth Mária Kanitor Andrásné $\frac{1}{4}$ rész jutalékára 68 frt, a beretkei 95. sz. tjkvben foglalt 4. hrsz. ház és urb. erdő s legelőből álló Tóth Mária Kanitor Andrásné birtokára az árverést 282 frtban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1892. évi **október hó 14-ik** napján délelőtti 10 órakor Beretke községben a bíróságházánál megtartandó nyilvános

árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10 %-át vagyis a beretkei 3. számú telekjegyzőkönyvi birtokra 34 frt 90 krt, a 96. sz. tjkvi birtokra 6 frt 80 krt, a 95. számú telekjegyzőkönyvi birtokra 28 frt 20 krt készpénzben, vagy az 1881. évi LX. törvényezikk 42-ik §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881: LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Rimaszombatban, 1892. évi márczius hó 17-én. A rimaszombati kir. tszék mint telekkönyvi hatóság.

Altdorffer, kir. tszéki bíró.

Bécs, 1873.
Érdem-érem.

Budapest, 1885.
Nagy díszoklevél

Zágráb, 1891.
Díszoklevél.

Eszék, 1889.
Díszoklevél

N.-Palánkán 1887.
Arany-érem.

London, 1878.
Díszoklevél

CSIK JÓZSEF

23—38

es. és kir. kizárólag. szabadalm.

első szerémi portland-cement és vízhatlan mészgyár

BECCSINBAN.

Központi iroda és raktár: BUDAPESTEN, V. ker. Rudolf-rakpart 8. szám. Ajánlja a t. építész és építőmester urak, építkezési vállalatok, földbirtokosok, községi és egyházi előljárások, valamint a n. é. építő-közönség figyelmébe saját gyártmányu

Portland-cement és vízhatlan meszt melyek mindenkor egyenlő jó minőségben szállítanak. — Árjegyzékek s magyarázat kívánatra készséggel megküldetnek.

Páris, 1867.
Bronz érem.

Keeskemét, 1872.
Ezüst érem.

Ujvidék 1875.
Arany érem.

Szeged, 1878.
Érdem-érem.

Trieszt, 1883.
Arany érem.

Gubics-árverés.

Folyó évi augusztus hava 21-én délután 2 órakor Rimaszombatban, a városházánál következő erdőrészek **Gubics-termése** fog elárvereztetni:

1-ső kurincezi; 2-ik pendelesi; 3-ik tamásfalusi; 4-ik apáti; 5-ik szabadkai; 6-ik kiserdői. A venni szándékozók meghivatnak.

Kelt Rimaszombatban, 1892. augusztus 9-én.

Szabó György,
polgármester.

1—2

A gömői ágost. hitv. egyházmegye közgyűlése.

— A „Gömör-Kishont” sajtó külön tudósítójától. —

I. Fogadtatás.

A gömői ág. hitv. egyházmegye folyó évi közgyűlése folyó hó 3-án tartott meg a sajo-gömői egyház kerelében. Már az előző nap igen sokan érkeztek meg a vármegye legtávolabbi vidékéről. A kik vonaton érkeztek meg, kellemesen voltak meglepetve, hogy a város lakosai lelkesülten fogadták az állomásokon, s ingyen fogatokon szállították be a városba és szállásoltattak el az előkelőbb házakhoz. Délután 2 óraker gyűlést tartott meg az egyház, mely 5 óraker pedig isteni tisztelet volt. A szertartás közben a sajo-gömői dalegylet igen szépen énekelt.

II. A hangverseny.

A polgári iskola rajztermében a város a domestika javára és kedves vendégeink tiszteletére igen sikerült hangversenyt rendezett, mely 1/2 9 óraker vette kezdetét.

A hangversenyen nagy és díszes közönség gyűlt egybe. Az egyházmegye jelesei közül ott láttuk: Szentiványi Miklós, Szentiványi Árpád, Hevessy Bertalan, Hevessy László, Szontagh Pál (gömői), Szontagh Zoltán, Heinzlman Alfréd, Stefancsik Károly, Palánszky Sámuel, Hajesy Sándor, Scheffer Gusztáv stb. urakat, mint az egyházak világi képviselőit. A lelkészi kar nt. Terray Gyula fő- és Törköly János alesperesek élén, majdnem teljes számban jelent meg.

A hölgyek közül jelen voltak: Hevessy Bertalané, Hevessy Lászlóné, Tornallyay Dezsóné, Lehoczyk Martonné, Fischer Gyulané, Frídrík Vilmosné, Kubinyi Fereneczné, Osváth Danielné, Pazár Andorné, Sárkány Aurélné, Bundsmann Károlyné, Simonyi Andorné, Zámory Antalné, Záhonyi Jánosné, Mikola Györgyné, Bence Sámuelné, Bence Károlyné, Katona Józsefné, Veiszter Samuné, Velky Jánosné, Pulbmer Jánosné, Bogár Lajosné, Fila Károlyné, Liphay Károlyné, Özv. Tóth Teréz urnök, stb.

Kisasszonyok: Fischer Irén, Uherkovich Anna, Mariska, Margit, Hevessy Lenke, Marton Gizella, Vadnay Juliska, Tornallyay nővérek, Hevessy Mariska, Frídrích nővérek, Velky Jolán, Palánszky Lenke, Katona Erzsike, Törköly Irénke, Bundsmann Kornélia, Tóth Mária, Bogár Margit, Pultzner Jolánka, Istvánffy Vilma, Beliczay Emma, Bogár Izabella, Homonnay Irma, Rudnay Ilonka, Fila Etelka, Madarassy Vilma és Ilonka, Nagy Juliska, stb.

A műsor első pontját a „Tréfás dalt” Gaál-tól, nagy hatással adták elő: Litkey Gy., Bogár S., Hegedüs I., Iván A., dr. Katona L. és Rudnay Gy. urak. Különösen kiemelkedett Litkey Gy. ur gyönyörű tenger hangja, mely a fővárosi operaházban is számot tenne és feltűnést keltené.

Pazár Leczika főgymnásiumi tanuló, kifogástalan czimbalomjátéka a díszes közönséget szintén elragadta, s a „Repülj fecske” után közkívánatra több szép magyar népdalt játszott el.

Fischer Irén k. a. a „Szórakozott kisasszonyt” keserűen egyszerűséggel, s a mellett nagy hatással adta elő, s a nagy tapsvihart s a szép virágesszokrokat méltán kiérdemelte.

„Reveil du Lion” elzongorázásában Bogár Margit k. a. szintén mint teljesen képzett művész mutatta be magát.

Dr. Katona László felolvasása: „Egy fiskális álma” ezim alatt, csak növelte az estélyi belbeszt. Rendkívül szellemesen és élvezettel eszegezt egy kezdő ügyvéd ábrándjairól, szívének csödbe jutásáról, elárvaztatásáról, melyet utóvégre is a menyasszonya, mint legtöbbet ígérő vásárolt meg. A felolvasott mű irodalmi színvonalon áll, s ha Katona ur tovább is fogja magát e téren gyakorolni, első rangú humoristáink között kiváló helyet fog elfoglalni.

A „Népdal egyveleget” többször megújrazták.

Mariska Margit k. a. szavata: a „Kék és fekete szemről”, szintén nagy hatást keltet és tapsvihart aratott.

Uherkovich Anna k. a. az arany ifjúság művészi előadásával szintén beigazolta a várakozást, a mit e kiváló művész zongorázásához a közönség már előre is mutatott.

TÁRCZA.

Egy éj egy orvos életéből.

— Igaz történet. —

Zord decemberi éj volt, fagyasztó északi szél szárguldozott P... mezőváros füres utcáin felett. A hó sűrű pelyhekben hullott alá s fehér leplel bevonta a földet. Elhagyott, kihalt volt a város, csak a szél zugott rémes dudolással és a hó zizgott titokzatos neszzel, mintha nyögre halálával küzdött volna a természet.

Késő éj volt. P... város legkeresettebb orvosa még dolgozó szobájában virasztott, egy különös köreset felett gondolkozva, midőn erősen kopogtatnak az ajtaján. Az álmos szolga kinyitotta az ajtót és egy fiatal ember rohant be, az ijedségtől magánkülvilági állapotban.

— Az istenért, orvos ur! — kiáltott már az ajtóból — jöjjen velem! Egy fiatal leány öngyilkosságot követett el s... talán bele hal... Ézer frt ha megmenti...! Jöjjen... jöjjen... ne habozzon...!

Az orvos felé fordult, mintha erővel is vonszolni akarta volna.

Az orvos sietve magához vette a legszükségesebbnek gondolt műszereket és követte nyomon az előtte rohanó férfit. Még talán soh sem tükrözött vissza irtóztatóbb fájdalommal, mint a fiatal emberé. Az ifju szép volt; azon arczok egyikével bírt, melyeket a nők esodálnak: tömör fekete haja, hullámzó fűrtöcskékben övezé körül hófehér homlokát, míg jól gondozott holló fekete körszakáll a legszebb férfi arczot tünteti elő.

— Orvos ur! — szölt lihegve — siessen, mert megőrülök. Oh Istenem! — folytatá fájdalmasan, mintegy magában — szivem utolsó csepp véréit is örömet odaadnám életeért... Ah, Istenem hadd meg eszemmet! Megsebesíté magát, mielőtt megakadályozhattam volna... Siessen kérem!... siessen!... oh Istenem!... Istenem!...

Elérték a házat. Borzasztó kép tárult az orvos szeméi elé. Egy vértől borított ottomanon feküdt egy szép, fiatal leány, az orvos még soh' sem látott ily szép nőt.

Az apotheosis elhangzása, s a szereplő hölgyeknek virág záporrali elhalmozása után vidám tánczra perdült az arany ifjúság és kitűnő animóval járta kivilagos viraditg.

A szépen sikerült hangverseny tiszta jövedelme a domestika javára 73 frt 39 kr., mely összeg azonnal átadott Terray Béla lelkész pénztárnok urnak.

III. A közgyűlés.

Másnap az ágostaiak díszes templomában kezdetét vette az egyházmegyei közgyűlés Szentiványi Árpád orsz. képviselő, esp. felügyelő és Terray Gyula főesperes iker elnökele alatt.

A két elnök a náluk megszokott tapintattal párosult erélyvel vezette a rendkívül érdekes közgyűlést.

A rendkívül népes közgyűlésen, a hangversenyen jelenvolt urakon kívül megjelentek még: Radvánszky Kálmán, Szentiványi Géza, Tiehy Samu kir. járásbíró, a rozsnói főgymnásium és a sajo-gömői polg. iskola tanári kara. A 63 pontból álló tárgysorozatból közérdekű voltuknál fogva kiemelkedtek az alább jegyzett ügyek:

1. A főesperesi jelentés, mely az egyházmegyét érdeklő ügyekről adott számot s történeti hűséggel adta elő az egyházmegye egy évi történetét.

2. A jegyzői kar egészítettett ki Szeheo Cornél által, ki a fiatalabb papságnak egyik díszé.

3. A decáni jelentések egész tanügyi statisztikát tüntettek fel, melyből örömmel győződünk meg arról, hogy az egyházmegyében a tanügyi virágzó állapotban van s az hazafias szellemben működik.

4. Az új lelkészek bemutatása emelte a közgyűlés méltóságát; valamennyi lelkész szépen előadott beszéd kíséretében foglalta el helyét az egyházmegye közgyűlésében.

5. Az egyházak és az egyházi tisztviselők érdekeit sértő, helytelenül kivett utadók szabályozása tárgyában az elnökség intézkedni fog.

6. Számos egyház arról panaszkodik, hogy az eperjesi kerületi képezdéből kikerült ifjabb tanítók, a kik a kerület nagylelkűsége és segélyezése által kiképezettek, a kerületet tömegesen elhagyják, s más kerületekben keresnek jövedelmezőbb állásokat, ezen szomorú jelenség meggátlása végett felir az egyházmegye a kerülethez, hogy mondja ki határozatilag azt, hogy a kerület által nevelt tanítók bizonyos időn belül el nem távoznak, ellenesetben a kerület javára mérsékelt váltság díjat fizessenek.

7. Varga, ochtina tanító indítványa, hogy az ifjabb tanító nemzedékek a képezdékben, az egyházi éneklésben alaposabban oktassanak, mint tárgytalan elutasított.

8. Az elhalt lelkész-tanítók után hátra maradt özvegyek és árvák javára fél évi kegydíj állapított meg.

9. A perjesi egyház vitás legeltetési jogának kipuhatolása tárgyában Szentiványi Árpád elnökele alatt egy bizottság küldetett ki.

10. Az egyházmegye felir az egyetemes gyűléshez azon vizsás állapot megszüntetése iránt, mely az új egyház rendezetben foglaltatik, a mely az eperjesi akadémiát egy külön álló egyházmegyei jogkörrel ruhazza fel.

11. Elénk érdeklődést keltett fel a szirk-tereseki egyházak iskoláinak ügye.

Ezen egyházak iskolái az egyházközségek szegénysége miatt bírálaton alóli állapotban sinlödtek. A minden szépért és jóért lelkesülő rima-murány-salgó-tarjáni vasgyár egyesület vezérigazgatója Borbély László ur figyelmét ezen tarthatatlan állapot sem kerülte ki, intézkedett s a dolog ma tényleg úgy áll, hogy a társulat az egyházközség iskoláinak felszereléséhez s a tanítók fizetéséhez fele részben állandóan hozzá jurul s kitűnő tanerök mellett az iskolák áldásosan működnek. Ezen ügyben többen az autonomia megsértését látták s az iskola közös jellegét megszüntetni ohajtották, de a szirk egyház fiatal administratora ifj. Csok György felszólalása után, aki az autonomia megsértésének legkissebb gyanuját is szétosztatta, a jelenlegi állapot fenntartását határozta el az egyházmegyei közgyűlés.

Nyugodt megadásteljes magatartásával, fehér arca és halovány ajkával, inkább angyalhoz hasonlított, mint földi lányhoz... Szívében mély seb tátongott, melyből lassan szívargott a vér. A szőnyegen egy drága kövekkel ékített markolatú forgópisztoly feküdt.

A segély már későn érkezett, — a vér lassacskán kifolyt. Még néhány percz — és a természet e remekműve hidegen és élettelenül fog feküdni...

A haldokló leány még egyszer kinyitá szeméit és a mellette álló ifjura szegezté azokat.

— Elemér! — mondá fájdalommal nyöszörgéssel — Elemér, én meghatok... Kedves Elemérem, azt hittem, hogy megessaltál... és én... nem élhettem volna nélküled... Csókolj meg még utoljára, kedvesem... bocsáss meg... ezen tet... tem... ért...
Ezzel hátrahanykított — és a halál lezarta szeméit.

Az ifju fájós pillantással tekintett a szeretett leány tetemére és egy köny, az igazi, mély fájdalom könye tört elő szeméiből és folyt alá szép szakállára.

Az orvos mély szánalommal nézte e jelenetet, s a fájdalomában elmerült ifjuhoz lépett mondá:

— Ó már nem él... az Ég megszabadítá szenvedésétől.

— Meghalt?! — mondja, orvos ur?... ó meghalt, szölt tompa hangon, miközben arca borzasztó kifejezést öltött: arczizmai göresösen rángatóztak, szeméi kidülledtek és vérben forogtak és egész arczát szokatlan, mély pir borítá el. Hirtelen, mintegy felriadva, az orvos felé fordult, ki rögtön észre véve az ifju lényén történt borzasztó változást.

— Oh, te gyilkoltad meg! — kiáltá az örült, mert már az volt, barsány hangon. — Te gyilkoltad meg és én... én most tégedet gyilkollak meg... Ah! ah!... sziszegé a szerencsétlen, és még mielőtt az orvos megakadályozhatta volna, felkapta a szőnyegen fekvő forgó pisztolyt. — Én ugyanazon a helyen akarlak meglőni... hörögni foglak látni, mint a hogy ő hörögött, s vonaglani, mint a hogy ő vonaglott... Ah! ah!... ez nagy élvezet lesz... Habaha! — kaczagott, vériagyasztóan és villámgyorsan az orvosra szegé a fegyvert.

Ifj. Csok György felszentelt lelkész mai napon tartotta meg első nyilvános beszédét. Nyugodt tárgyilagosa előadása, kellemes organuma, általános rokonszenvet ébresztett fel. Gondolatai szépen tudja kidomborítani, a szónoki tehetség számos jeleiből következtetve, szép jövőt jósolhatunk neki.

Déli 12 óraker a közgyűlés délután 3 óráig felüggesztett.

IV. A közebed.

Az egyházmegye Sajo-Gömörön időző összes képviselői páratlan meglepetésben részesültek. Vármegyénk és egyházunk legjobbjá Szent-Iványi Miklós sajtó kastélyában tiszteletükre díszebédet adott.

A kastély első emeleti nagytermében 100 teríték várta a közgyűlése részt vett képviselőket. Mindenki a legnagyobb figyelemmel lett kiszolgálva, a város kiváló polgárai által a páratlan vendégszeretetről híres házi ur magas figyelme minden vendégre kiterjedt úgy, hogy mindenki a legkitűnőbb hangulatban teljesen otthon érezte magát.

A válogatott ételek és a még meg nem hamisított saját termésű borai s a kitűnő czigányzene mellett megéredtek a szebbnél szebb felköszöntők, első sorban Terray Gyula főesperes emelt poharat az egyházmegye nestorára, mindnyájunk patriarehájára: Szent-Iványi Miklós urra. „Csak kiváló tehetségű és jellemű embereknek adatik meg a magas életkor, azoknak, kik hivatásszerű működésükkel irányt képesek adni koruknak. S az ünnepeit férfú ereje és szellemének teljes birtokában tényleg irányt adott és irányt adni fog még sokáig korunknak, ki azzal nemesak lépést tartani, de ritka szellemi erejével előre haladni és folyton irányt adni képes.”

E kiváló férfúért hangzóttak el a legszebb felköszöntők; s az ő ajkáról hangzott a legszebb beszéd akkor, midőn az egyetértésért, a hazafias szellem állandóságáért emelt poharat.

Felköszöntötték még Szent-Iványi Árpád, Szontagh Pál, Szent-Iványi Géza; Radvánszky Kálmán, a fő- és alespereseket, a dékánokat, a rozsnói és sajo-gömői tanintézetek tanárait, Sajo-Gömör városát és egyházát, mely számos áldozatkészsége folytán az egyházmegye első helyévé nőtte ki magát.

V. A délutáni közgyűlés.

Délután 3 óraker a közgyűlés emelkedett hangulatban folytatta tanácskozásait. A hazafias szellemben működő tanítók közül a kerületnek a Zsedényi-alapból leendő megjutalmazásra ajánltatik az egyházmegye részéről: Jurin Samu jolsvai, Gallo János chizsnói, Mikulás Pál, Bogár Lajos és Szollár Pál.

Csak esti 6 óraker ért véget a rendkívül népes közgyűlés, a mikor az egyházak képviselői a legszebb emlékek kíséretében hagyták el Sajo-Gömört.

VI. Utó-émlékek.

Folyó hó 7-én a sajo-gömői egyház közgyűléséből nagytiszteletű Mikola György lelkész vezetése alatt egy küldöttség tisztelegtt Szent-Iványi Miklós urnál. A küldöttség szónoka hálás szavakkal tolmácsolta az egyház köszönetét azon nagyművét áldozatkészségért, amit a nemes gondolkozásu ur az esperességi közgyűlés alkalmából tanusított. — Szent Iványi Miklós ur válaszában rövid visszapiantást vetve az egyház multjára, az egyháznak rohamos emelkedését és a város elvitázhatlan jólétét azon körülménynek tudja be, hogy az egyház és a város tagjait mindenkor tettükben az egyetértés vezérelte. Ezen egyetértés ápolását ajánlotta az egyház és a város figyelmébe.

Lehetetlen végül, hogy meg ne emlékezzünk azon páratlan vendégszeretet gyakorlásáról is a mit Sajo-Gömör város egyes polgárai e közgyűlés alkalmából kifejtettek. Egymással nemes versenyre kelve, önkényt jelentkeztek a város házában vendégek fogadására. Az volt a boldog, a kinek két vendég is jutott. — Isten éltesse őket sokáig!
Z. J.

Az orvos helyzete igen veszélyessé vált és hirtelemben nem tudta, mit eselekedjen.

Egyszerre, mint mentő gondolat, villant át agyán, hogy jobb volna örülttel sötétben harczolni. Egy ügyes fordulattal rögtön az asztalnál termelt és a gyertyát eloltotta. A szoba tehát sötét lett.

Az örült idegrázó kacajában tört ki s az orvos hallá, hogy az örült az ajtóhoz tapogatózott és azt bezárva folyton mormogá és kaczagott.

— Meg akarom ölni... meg akarom és meg fogom ölni... habaha...

Az orvos érzé bátorságát a veszélyvel növekedni. Első pillanatban elhatározta, hogy megküzdik az örülttel, de ösmerve azon fizikai erőt, melylyel az örülték dühöngésök alkalmával bírnak, nem tartotta az tanácsosnak. Mit tegyen tehát?... Valaminek pedig okvetlenül történni kellett, mert a hajnal már közeledett, és akkor, tudta, hatalmában lesz.

Giyorsan kellett tehát határoznia. Tapogatózott maga körül valami védezköz után és a szerencse úgy akarta, hogy a kályhához jusson, hol egy nehéz vas tűz-fogót talált.

E pillanatban hallá az örültet tapogatózva maga felé közeledni.

... Az Isten látja a lelkemet és megbocsát — mondá... és egész erejével sújtott az egész közelébe jött örültre és — meg volt mentve.

Az örült, kinek a súlyos csapás a fejét érte, élettelenül terült el a földön.

Az orvos ekkor az ajtóhoz rohant és a nehéz fogóval a zárat leütve, remegve rohant le a lépcsőn.

Azonnal talpon volt az egész ház.

A dráma színhelyén vérfagyasztó látvány tárult a felszaladt lakók szeméi elé. A holt leány vértöcsében és az ifju a fegyver; göresösen kezébe szorítva feküdt a földön...

Az orvos azonnal életre téríté a szerencsétlen ifjut, eszté azonban nem nyeré többé vissza: élő halott volt...
Ferber Albert.

Műhely Rozsnyón.

— A „Gömör-Kishont” saját külön tudósítójától. —

Rozsnyó város műpartoló közönsége — az itt nyaraló számos idegenekkel — rég élvezte a f. év augusztus hó 6-án megtartott, a tiszakerületi ágost. hitv. evang. felső leányiskola javára rendezett műkedvelői előadás, jobban mondva művészi — minden ízében fényesen sikerült — estélyhez hasonlót. Az ez alkalomból alakult rendező-bizottság gratulálhat magának a fényes műsor összeállításához, elnyerve jutalmukat a zsúfolt ház, a nagy számmal megjelent distingvált publicum oly élénk érdeklődése által.

A műsor első száma: *Justh* Etelka és *Beneilky* Szerén kisasszonyok zongorajátéka volt. A „Windsori vig nők” című operából, nagy sikerrel játszották a „Nyitányt”. Praeicis játéka, kitűnő technikájuk beigazolta, hogy jeles kezűbbek voltak az alapoktatást. Az elhangzott tapsok után Schubert „Imitációit” játszták. Utánuk *Mátyás* tanár tartott a nőnevelésről nagy tetszéssel fogadott felolvasást.

Nagy érdeklődést keltett *Bárdossy* Ilona k. a., a m. kir. operaház tagjának éneke. Nővére Irén k. a. jeles zongorajátéka által kísérve, énekével oly frenetikus taptot s óriási lelkesedést idézett elő, milyenre Rozsnyó város hangversenyt látogató közönsége alig emlékszik. A „hogyan volt”-oknak vége-hossza nem lett. Gömöriek igazán büszkék lehetünk Róze város eme csillagára, a magyar kir. operaház fiatal ambiciosus művésznőjére. Hangterjedelme, anyaga, kitűnő iskolája, művészi előadása s játéka, sympatikus, kedves alakja, oly specielis tulajdonságai a jeles művésznőnek, hogy a babért elnyernie ott fenn az elsők között — rövid idő múltán — bizonyosan nem lesz nehéz. Hisszük és reméljük, hogy a művésznő eme szereplése méltó városunkban nem utolsó volt, s hogy ama szíves vendégkerület s fogadtatás következtében — melyben részvett — Rozsnyó város közönségét élénk emlékében tartja meg. Ezután *Pászár* Erzsike k. a. Dengi Lajos „Csáky Lóra” című balladáját igazán művészi tökélyvel adta elő. Az alaphang eltalálása, a kegyetlen apa s a szerelmesek jellemzése, a hangárnyalat festése, mind a költemény gondos tanulmányozására vallottak, s a kisasszony méltán érdemelte meg a szép előadás feletti elismereszt majd megnyilatkozását.

Majd *Szmik* Gábor ur, e sokoldalú dilettans, Terray Gyuláné uróné kitűnő zongorajátéka mellett Schuberttől énekelt érezes baritonján fülbemászó dalokat. Programját közhajra, általános derűtséget keltő coup-léval töltötte meg.

A műsor 6-ik száma a „Palócz imitációk” nálunk egész különlegesség volt, melylyel *Komoróczy* Miklós ur mint szerző és előadó nagy derűtséget keltett. Monológja oly rendkívüli hatást keltett, hogy a legközelebb tartandó színelőadás a közönség általános óhaja folytán azt újból előadja.

A férfinyegyes által énekelt szép magyar népdalok betanítása Maszny Pál vezető urnak dicséretére vált.

Sztehlo Gerő ur phisharmoniumon előadott operáriákból összeállított egyvelegje, a praecis játékon kívül azért is nagy figyelmet keltett, mert e hangszereken való játszás hangversenytérképben újdonság számba ment.

A nagy gondallal összeállított változatos műsort *Szmik* Gábor ur kitűnő zongorajátéka fejezte be. A Rákóczy indulót játszta, tőle megszokott routinnal.

Hogy ily minden tekintetben sikerült, ritka élvezetes műestélyt, illetve műkedvelői előadást mentől előbb élvezzen a rozsnyói közönség, gondoskodik az ez alkalomból megalakult szini-bizottság, mely Rozsnyó város társadalmi életét a jótékonykezéll figyelembevétel mellett fel-támasztani igyekszik.

Az estélyt a kaszinó nyári helyiségében táncmulatság követte, hol a fiatalság Terpsihore istennőnek virad-tig csapongó virágos kedvvel áldozott.

Hírek és vegyesek.

Tisztelgés Rozsnyón. Szekeres János rozsnyói kano-nok, pápai prelátus ezimzetes püspökké való kinevezetése alkalmából, Rozsnyó város képviselőtestülete *Széklay* Géza polgármester vezetésével, f. hó 7-én tisztelgést a ki-antetettnél. A polgármester üdvözlő szavai után az ünne-pelt mely meghatottsággal közönte meg képv. polgártár-sainak ez alkalomból való szíves megemlékezésüket.

Lelekváltság Dobsinán. Az ág. evang. másod-lelkész választás f. hó 7-én ment végbe Dobsinán. Az ed-digi segédlelkésként *Poputh* Győzöt általános szótöbbség-gel választották meg. A beadott 353 szavazat közül *Poputh* Győző 274, *Ratzenberger* Ferencz 73 és *Binder* Jenő 6 szavazatot kapott.

Kinevezés. A rozsnyói püspök a losonezi m. kir. állami főgymnásiumhoz és tanítóképzőhöz *Lacsek Gyula* rozsnyó-egyházmezei áldozópapot, rimaszombati káplánt és főgymnásium hitoktatót, hittanárára nevezte ki.

Esküvő. *Bárdossy* Ilona, a m. kir. operaház bajos és tehetséges ifjú tagja folyó hó 15-én fog örök hűséget esküdni *Szilágyi* Lajos kir. főmérnöknek, az opera és nemzeti színház műszaki felügyelőjének. — A szép primadonna továbbra is megmarad fényes jövővel biztató művészi pályáján.

A kishonti á. h. ev. esperesség ez évi rendes köz-gyűlést f. hó 3. és 4. napjain Kubinyi Aladár felügyelő és *Glauf* Pál főesperes elnöke mellett Klenócson tar-totta meg nagy érdeklődés mellett. Az első napon d. u. 4 óraker a gyámintézet gyűlésezett, az évi bevételt tevő 149 frt 47 kbról adván Rimazsaluzsálynak 20 frtot, Vály-kónak 10 frtot, a többit a kerület rendelkezésére boesá-totta. Erre a gyámintézeti istentisztelet következett, melyen a zsúfolt templomban *Hamesz* Sámuel tiszlezi lelkész mondott a gyámintézet célját ismertető s annak érdeké-ből buzdító beszédet. A gyámintézet javára tartott offer-torium 15 frtot eredményezett. *Hamaliár* Károly 2 frt külön adományával együtt. Az istentisztelet előértekezlet követte, melyen a közgyűlési tárgyak beszéltek meg. Másnap reggel 8 óraker *Kemény* Lajos osgyáni lelkész és esp. jegyzőnek magyar nyelven tartott buzgó templomi könyörgése után kezdetét vette az esperességi közgyűlés, melyet Kubinyi Aladár világi elnök remek s hatásos be-széddel megnyitván, felolvastatott *Glauf* Pál főesperes a lefolyt közgazgatási év minden mozzanatát felölelő s mind-végig érdeklődéssel meghallgatott jelentése, majd pedig a nyomtatott tárgysorozathoz felvett ügyek intéztettek el. Ezekből kiemelendő, hogy az esperesség a Luther-társasá-gba rendes tagul belépett, hogy az esperesség kebelébe

felvétettek *Kolbenheyer* József nyugtái és *Povácsay* Endre kraszkói új lelkészek, hogy a *Baldácsy* segélyre ajánlat-nak *Hüvösi* Lajos pokorági lelkész, továbbá az osgyáni, rimabrézói és válykői egyházak, hogy a *Zsedényi-öztön-díjra* első helyet *Kiesiny* Gusztáv barostöréki, utána *Hrvol* Dániel pongyeloki és *Kovács* András eszerensényi tanítók terjesztettek fel, hogy a jövő évi közgyűlés helyéül *Kokova* tüzetett ki. A d. u. fél egy óraker végződött köz-gyűlés befejezést nyert a vendéglőben rendezett közébéd-el, melyen *Kemény* Lajos elterte a társelnökséget, *Kubi-nyi* Aladár az egyházi közügyek iránt érdeklődő képvise-lőket, *Glauf* Pál a klenóczi egyházat s vezéreit, *Liszksay* János Groó Vilmos kir. tanfelügyelőt, ez viszont *Liszksay* János alesperes és így tovább hosszú sorban igen sokan, kik közül kivált *Rösch* Frigyes szellemes felkösöntője a világi és az egyházi elem egyetértő közreműködésére. A témát majd mindenik tősztnak a reggel *Kemény* Lajos által felhősen füstölőni látott *Vepor* nyujtotta. A közgyűlés folyamán tapasztalt ünnepies közhangulat, sza-batos parlamentáris rend és nyugalom mindvégig uralkodó maradt s e tekintetben ez felülmúlja még a tavali tiszlezi közgyűlést is, mely pedig az új elnökség egyik legszebb diadalá volt.

Egyetlen „felebarát” van Gömörmegyében, több nincs. Így tünteti legalább tel a dolgot az a kimutatás, mely a minden tömeges nyomor enyhítésére alakult „fe-lebarát” nevű nagyuri társaság pénztárába befolyt adomá-nyokról a „Budapesti Közlöny”-ben közzétetett. E kimu-tatásban Gömörmegyéből egyetlen egy adakozó neve van feljegyezve és pedig *Hámos* László főispáné, kinek neve után 50 frtyi adomány van nyugtázva.

Pályázat. A gömöri egyházmegyébe kebelezett naprágyi ev. ref. egyház lelkézi állomására, melynek évi jövedelme hivatalos becslés szerint 701 frt 40 kr., s így a III. osztályba tartozik, hirdet nyilt pályázatot *Kun* Bertalan tiszáninneri ev. ref. püspök. Pályázók kellően felszerelt kérvényeiket a folyó augusztus hó 27-ik napjáig *Nagy* Pál espereshez *Tornallyára* küldjék be.

Egyházkerületi gyűlés. A tiszáninneri ev. ref. egyházkerület őszi gyűlése, mely papszenteléssel is össze lesz kötve, szeptember hó 18-án fog kezdődni *Miskol-cson*; házigazda a tornai egyházmegyébe lesz.

Felülfizetések nyugtázása. A július hó 30-án *Jols-ván* rendezett s hangversenyyel egybekötött színelőadás jö-vedelméhez felülfizetéseikkel járultak: *Jolsva* rend. tanácsu város 10 frt; *Jureczky* Bertalan 1 frt 60 kr.; *Bárdossy* Pál 1 frt; összesen: 12 frt 60 kr. A felülfizetőknek ez uton mond a műkedvelők nevében köszönetet: *Holéczy* Gyula.

Hangverseny. Városunkat a kánikulai meleg napok alatt különböző vándor-művész társaságok keresték föl. Csak nemrégiben is eztera művésznőkhez volt szerencsénk, kik-nek egyike *Groszmann* Róza, nem esekély képességeinek adta tanujelét s azt a pártfogást és elismerést, a miben részvett a Gömöri-szálló nyári éttermében, meg is érde-melt. Mint specialitás azonban különös figyelmet érde-melt *Kósa* József a m. kir. operaház tagja, ki előadását ugyancsak a Gömöri-szállóban kedden este tartotta meg feleszánu közönség jelenlétében. A fiatal színész-nek rendkívül terjedelmes, érezes hangja van s az ének-művészetben meglehető rutinra tett szert. Különösen ér-dekesek alsó hangjai, melyekkel az orgona és nagybőgő contrabasszusát meglepő hűséggel utánozza. Népdalai meg-felelő hatást keltettek. A műsornak némileg változatosá tételére *Narczissz* Gyula nemz. színházi tag vállalkozott, ki néhány jó magyar dalt játszott hegedűn czigány kísé-ret mellett. A társaság tegnap *Csizbe* rándult, hogy spe-cielis művészetét a furdő vendégeinek is bemutassa.

Meghívó. A nagyörcezi kisdudóvó nőválasztmánya 1892. augusztus hó 14-én a városi furdő helyiségeiben a kisdudéknak d. u. 2 óraker nyári ünnepelet, a felnöt-teknek este 7 óraker az óvodai segély-alap javára tánc-estélyt rendez. Ezen óvodai ünnepelet és táncestélyre az érdeklődő közönséget a rendezőség nevében: *Szentmiklóssy* Béla elnök és *Halassi* Kálmán bizotts. tag külön kibo-esátott meghívókon hívják meg. Beléptidj 50 kr. Csak a délutáni mulatságra 20 kr. Felülfizetések a jótékony czérra köszönettel fogadtatnak és hirlapilag nyugtázatnak.

A csizi jód-bróm-furdőben még mindig nagy az élénkség, s ha az idő ilyen kedvező marad, valószínű-leg a saison végeig állandóan bevetkedni fog a vendégek száma. Még most is érkeznek betegekk, kik e csodás ha-tásu furdőbe messze vidékről zarándokolnak, hogy vissza-nyerjék egészségüket. S azok a szép eredmények, melyek a gyógyfurdő használása mellett eddig oly nagy számban voltak észlelhetők, mindinkább meggyőznek arról, hogy a csizi jód- bromfurdő már a közel jövőben méltán fog-lal el előkelő helyet a legjobb híru hazai gyógyfurdők között. Az igazgató *Glósz* Arthur s általában a tulajdo-nos közbirtokosság oly dicséretreméltó tevékenységet fejt ki a furdő emelésé körül, hogy csupán a megye közön-ségének több érdeklődése volna immár kívánatos, s akkor a még most mutatkozó hiányok is hamarosan teljesen pótolatnának, s mi sem állaná útját a gyógyhely roha-mos fejlődésének. Különben az idény elég változatos élet mellett lassu léptekkel közeledik befejezéséhez. A gyógy-eredmények igen meglepők, a felszerelés, berendezés tel-jesen czél szerűnek bizonyult, csupán a helyszüke miatt emelhető némi kifogás, de a viszonyokkal ismerősök en-nek magyarázatát is könnyen megadják, s épen e viszo-nyokból kifolyólag érthető, hogy a még zsenge korát élő gyógyhely igazgatósága nagyarányu terjeszkedéseket ed-dig nem eszközölhetett. Egyébként az új, izléses épületek s a furdők tetszetősségük mellett egészen jól, a hygieni-kus követelményeknek teljesen megfelelően vannak beren-dezve. Most készülnek a jövő évben eszközölnöd építke-zés terveit, amikorra remélhetőleg kedvezően dói el a belügyminiszteriumhoz terjesztett felebbezés is, melylyel a gyógyhely közelében lévő vályogvető telep cassirozása mellett a nagy terület befásítása, parkirozása is lehető lesz. Mint halljuk a jövő saisonra magánosok is építenek pavillonszerű épületeket, melyekben bizonyára gondoskoda-va lesz arról, hogy nagyobbabmu vendégek is kényelmet találjanak, s nem kell majd a faluba drága pénzért feláldozni a kényelmet is. A vendégek a furdőben láthatóan jól érzik magukat; nem hiányzik a szórakozás sem, s a *Glósz* igazgató szeretreméltó családja mintegy lelket képezi a kedvelt társaságnak, mely nem egyszer szede-lőzködik össze egy-egy kedélyes kirándulásra a malom melletti hüs ligetbe, hol aztán vig dal, jó muzsikaszó mellett olykor-olykor tánczra is perdül a lelkes fiatalság.

Társasjátékok, zene, s egyéb kellemes szórakozás közben eltelik az idő, s e mellett szorgalmasan isszák a forrás-ból bőven bugyogó s a 33 méter mélyről nagy pumpával vezetékken feljövő pezsgő sós vizet. A sétákon élvezik a tiszta, jó száraz levegőt, élvezettel hallgatják a kedvelt furdőorvos *Pazar* Andor szellemeskedését, melyekkel csak az ifju fürgeségével mindenütt jelentkező *Glósz* igazgató figyel-messége versenyezhet. Az összes furdővendégek szá-ma ez idén csaknem meghaladja az 500-at, s még most is 120-an vannak.

Véres verekedés ezimen irtunk lapunk mult szá-mában azon koremai botránvról, mely a mult hó 31-én egy tiszlezi vendéglő nyilt helyiségében lejátszódtott. A hozzánk érkezett tudósítások nyomán kénytelenek voltunk az eset előzményei miatt elítélni a verekedés főhősét *Vasvári* esendőrörsvezetőt, ki állítólag az egész botránvt kihívó viselkedésével provokálni látszott; azonban közle-ményünknek — mint lapunk olvasói bizonyára emlékezni fognak — teljes fentartással közöltük, miután egyáltalán senkitem szeretünk méltatlan vádaskodással sújtani. Ma már *Edvy* István esendőrhadnagy befejezte ez ügyben a vizsgálatot, s lapunk külön tudósítója — teljesen megbizható forrásból nyert információk alapján — arról értesít bennünket, hogy a megejtett vizsgálat eredménye *Vasvári* esendőrörsvezetőre nézve sokkal kedvezőbb vilá-gításban tünteti fel az esetet, mint az első ízben szárnyra-kapott híresztelések bármelyik verziója. A kihallgatott szemtanuk kivétel nélkül ugy adják elő a dolgot, hogy mikor a *Vasvári* esendőrörsvezető társaságában mulató *Sutyák* nevű gépész dalogtatott, *Daxner* többször odament a esendőr asztalához, biztatva a gépészt dalolásra, s egy ízben azt mondta, ezélőan intve a esendőrörs felé: ez-után mindennap eljövök 10 óra után meghallgatni. Erre a esendőr figyelmeztette *Daxner*et, hogy ő rá ne ezélöz-gasson, mert ezuttal szolgálaton kívül lévén, ép olyan ven-dég mint bárki más és nem az ő tiszta a záróra betar-tására ügyelni. Erre *Daxner* arezul ütötte a esendőrt, ki kardot rántott s *Daxner*et és segélyére siető mulató-társait — köztük *Manicza* pénztárnokot is — összevaga-dta. — *Daxner* Iván könyövel és *Manicza* pénztárnok val-lomása a fentieket odavariálja, hogy *Daxner* csak akkor ütötte arezul *Vasvári* esendőrt, mikor ez *Daxner*nek azt mondta: „Maga olyan disznó goromba, mint az a paja volt.” — De *Daxner* sem kívánja a esendőr megbüntete-tését, sem pedig azt, hogy az ügy bírósági eljárás tár-gyává tétessék. — *Daxner* sérülései sokkal esekélyebbek, mint eleinte híresztelték, s ma már a sebesültek — nyolcz napon belül — teljesen felépültek, — s az ügy a esendőrpáranesnokság elé fog mindőse is utaltatni, melynek méltányos és igazságos fegyelmi határozatával a minden részletében különben is alig felderíthető kényes ügy valószínűleg befejezést nyerend.

Jótékonycélú műkedvelői előadás.

Feléd és vidéke ifjusága

a rimaszécsi járasban felállítandó men-ház-alap javára

Várgedében, 1892. év augusztus hó 14-én

nagyságos **FAI FÁY ISTVÁN** ur és neje szül. **szentmiklószy Kle-mentina** urnő védnöksége mellett

jótékonycélú műkedvelői színelőadást rendez.

Színre kerül a

PELESKEI NÓTÁRIUS.

Eredeti magyar bohózat három szakaszban. Irta: Gaál József. Rendező: *Draskóczy* László.

Személyek.

Nagy-Zajtai Zajtai István, Nagy-Peles-kei nótarius Szatmármegyében —	Szabó Barna.
Klára, felesége —	Bartók Juliska.
Sándor, fia —	Czillinger K.
Baczur Gázi, pesti korhely —	Alexay István.
Peleskei bíró —	Papp Dezső.
Peleskei rektor —	Lovesányi Béla.
Éji őr —	Marton Andor.
Biróné } —	Alexay Juliska.
Sötétség királynéja } —	Lörinczy Judith.
Tóti Dorka, gécei boszorkány —	Illés Ödön.
Megyebiztos —	Ij. Sándor Béla.
Sugar Laci } haramiák —	Csizy Miklós.
Szégfű Bandi } —	Fáy Antal.
Egy haramia —	Csathó Anna.
Hortobágyi csaplárosné —	Csathó Emilia.
Zsuzsi, csaplárosleány —	Bihary Gusztáv.
Botos, számadó gulyás —	* * *
Egy bojtár —	Bárczy Boldizsár.
Tiszafüredi bíró —	Rásky István.
Vasas káplár —	Bihary Gusztáv.
1-ső } —	Dualszky János.
2-ik } vasas német —	Láng Károly.
3-ik } —	Lengyel Iván.
4-ik } —	Illés Ödön.
5-ik } —	Lovesányi Béla.
Hopfen, serfőző —	Csathó Emilia.
Fáni, leánya —	Csathó Anna.
Nina, szoyaleánya —	Dualszky János.
Hermann, Fáni jegyese —	Papp Dezső.
Halmy, } pesti ifjak —	Fáy Antal.
Kecsei, } —	Lengyel Iván.
Schwarz, } —	Láng Károly.
Kávés —	Bárczy Boldizsár.
Színházi rendező —	Bihary Gusztáv.
Othello —	Alexay Juliska.
Desdemona —	

Kezdeté 7 óraker.

Helyárok: Körszék 1 frt 50 kr. Zártszék 1 frt. Ülőhely 60 kr. Karzat 20 kr.

Felülfizetések köszönettel fogadtatnak és hirlapilapilag nyugtázatnak.

A szini előadást táncmulatság követi. — Belépti-dj a táncmulatsághoz 1 forint.

Jegyek előjegyezhetők *Lenkey* István urnál *Jánosiban* és *Ginovszky* Lajos állomás-főnök urnál *Feleden*.

A rendezőség.